

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtletno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Pošno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

Cvet slovenske mladine v Mariboru

pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II.

Pozdrav Maribora naši mladini

Velike, skrbne ter požrtvovalne so bile priprave za mariborski mladinski tabor, ki je potekel za prvim orlovskim taborom leta 1920 kar najbolj veličastno, kar se tiče mladinskih ter ljudskih množic, izredno velike udeležbe odličnikov, tekmo-
vanj, stanovskih zborovanj ter manife-
stacijskih obhodov in prireditev.

Obmejni Maribor se je oblekel za tabor-
ne dneve praznično. Mesto je valovalo v
zastavah od kolodvora, po Aleksandrovi
cesti do Trga svobode, kjer je bila po-
stavljen tribuna za častne ter odlične
goste, med njimi za zastopnika kralja Pe-
tra II., mariborskega mestnega poveljnika
generala Stanojloviča, pred katerim je
defilirala v nedeljo dopoldne spreved slo-
venske mladine. Z drevoredi zastav je bil
okrašen Glavni trg, Trg kralja Petra na
desnem bregu Drave in od tam so plapo-
lale veselo zastave v dveh vrstah na viso-
kih stebrih po Dvorčakovi, Frankopanovi
in Tržaški cesti do slavnostnega stadio-

na, ki je bil okusno okrašen z zastavami
ter zelenjem za sprejem tisočeri in tiso-
čeri množic od naših fantov in deklet v
krojih do najbolj odličnih gostov ter star-
šev z deco iz vseh stanov ter vseh delov
lepe naše slovenske domovine.

Pripravljalni odbor z vsemi svojimi šte-
vilnimi odseki in člani je izvršil ogromno
delo, da je oskrbel vse potrebno za veli-
časten sprejem vseh tisočeri udeležencev
in za brezhiben potek ene največjih
prireditev na Slovenskem.

Že pred otvoritvijo tabora je vzbujala
občo pozornost razstava prekrasnih in šte-
vilnih daril, ki so jih darovali najbolj od-
lični možje države in razna podjetja za
zmagovalce pri raznih tekmah v orodni
telovadbi, lahki atletiki in drugih šport-
nih panogah.

Odkrito moramo priznati, da je obmej-
ni Maribor ob mladinskem taboru poka-
zal že na zunaj z okrasitvijo in prisrč-
nostjo sprejema slovenske mladine, da je
slovenski ter jugoslovanski in bo tak tudi
ostal!

segala glavne misli govornikov. Kmečko
stanovsko zborovanje je pozdravil v ime-
nu prevzv. g. škofa g. stolni kanonik dr.
Alojzij Osterc.

Stanovsko zborovanje za dekleta je or-
ganizirala Zveza dekliških krožkov v Ma-
riboru in se je vršilo v zavodu šolskih se-
ster. Kot govornici sta nastopili Milka
Kosičeva in Marica Dobovičnikova. Du-
hovni vodja dekliških krožkov g. Drago
Oberžan je predaval o vernem slovenskem
dekletu, ki bo kos nalogam današnjega
časa.

Za obrtnike se je vršilo stanovsko zbo-
rovanje v dvorani Ljudske univerze. Zbo-
rovanje je vodil g. Ivan Ogrin iz Ljublja-
ne. Prvi je govoril o dobri obrtniški dru-
žini kot podlagi obrtniškega blagostanja
g. poslanec Franjo Žebot. Ravnatelj Fink
je predaval o možnosti in načinu obnove
stanovske rokodelske omike. Jezuit g. p.
Lavra je govoril o življenjski skupnosti
mojstra, pomočnika ter vajenca. Vseučil-
iščni profesor g. dr. Andrej Gosar iz Ljub-
ljane je predaval o bodočnosti in pomenu
obrnštva v modernem gospodarstvu. —
Obrtnike je počastil s svojim obiskom g.
škof dr. Ivan Tomažič in jih je pozdravil
z nagovorom. Končno je še govoril o na-
ših izseljencih g. p. Kazimir Zakrajšek iz
Ljubljane.

Zgoraj omenjena tri stanovska zboro-
vanja so se vršila 1. julija dopoldne. Iste-
ga dne popoldne je bilo v dvorani Ljudske
univerze stanovsko zborovanje za delav-
ski stan. Zborovanje je vodil predsednik
Zveze združenih delavcev g. Pirih iz Ljub-
ljane. Predavali so gg.: Drago Oberžan,
profesor dr. Ivan Dornik, strokovni tajnik
Peter Rozman in poslanec Rudolf Smer-
su iz Ljubljane.

Začetek tabora, tekme in stanovska zborovanja

Tekme

Pričetek mladinskega tabora so ozna-
nile po mestu 29. junija krog sedmih zju-
traj fanfare raz strehe Mestne hranilni-
ce. Ob sedmih je bila služba božja v cer-
kvi sv. Alojzija, katero je opravil pred-
sednik Pripravljalnega odbora g. ravnatelj
Rihter. Sv. maše so se udeležili vsi
člani Pripravljalnega odbora, sodniški
zbor in tekmovalci. Po sv. maši so odšli
sodniki in tekmovalci deloma na Maribor-
ski otok, kjer so se vršile tekme v plava-
nju, ostali pa na stadion ob Tržaški cesti,
kjer so bila orodna tekmovanja za prven-
stvo posameznikov Zveze fantovskih od-
sekov.

Stanovska zborovanja

Zadnji lan junija so se nadaljevale mla-
dinske tekme in ta dan sta bili stanovski
zborovanji za dijake in izobražence v dvorani
Dijaškega semenišča ter za učitelje in
vzgojitelje istotam. Glavnim stanovskim
zborovanjem za kmete, dekleta, obrtnike
in delavce je bil namenjen 1. julij.

Kmečko stanovsko zborovanje v dvorani
Dijaškega semenišča je vodil poslanec
in organizator Kmečke zveze na štajer-

skem g. Jože Špindler. Prvi je govoril o
duševnih temeljih slovenskega kmečkega
doma g. dr. Josip Hohnjec, predsednik
Prosvetne zveze. Za njim je predaval g.
ravnatelj dr. Franc Sušnik. O izobraževa-
nju kmečkega fanta kot bodočega gospo-
darja je govoril g. Mirko Geratič. Tajnik
Kmetske zbornice in poslanec g. dr. Jože
Lavrič je predaval o glavnih pogojih go-
spodarskega napredka kmečkega stanu.
O izseljenskem vprašanju je razlagal zbra-
nim g. p. Kazimir Zakrajšek iz Ljubljane.
Ob koncu zborovanja je predlagal pred-
sednik Špindler resolucijo, katera je ob-

Glavni taborni dan v nedeljo

Priprava za glavni dan z baklado na Slom-
škov grob in akademijo

Priprava na glavni mladinski dan v ne-
deljo je bila pomenljiva baklada na Slom-
škov grob na predvečer. Za boljše ume-
vanje te večerne slovesnosti je treba po-
seči nazaj v leto 1932, ko so bili položeni
temelji današnji razgibani organizaciji
fantovskih odsekov.

Septembra 1932 so prinesli slovenski

fantje v stafetnem teku na Slomšekov
grob v Mariboru dve spomenici. Prva sta-
feta z eno spomenico je šla z Jesenic pre-
ko Sorškega polja, Ljubljane, Savinjske
doline, Konjic do Maribora, druga je pri-
spela od Št. Ilja ob severni meji. Pri tem
velikem dogodku je sodelovalo 1500 slo-
venskih fantov.

Kot spomin na sedemletnico stafetnega
teka so priredili danes v tisoče in tisoče

na Slomšekovo priprošnje razmnoženi slovenski fantje na predvečer svojega največjega praznika baklado. Zbirališče za veličastni nočni zahvalni pohod na Slomškov grob je bilo na stadionu ob Tržaški cesti, kjer so dobili številni udeleženci bakle. S stadiona se je razvil sprevod ob pol devetih zvečer z gorečimi baklami preko dravskega mosta na Slomškov grob na starem mestnem pokopališču.

Na čelu spreveda je korakala fanfara slovenskih fantov šempeterske fare v Ljubljani, v nadaljnjem sprevodu pa sta igrali še dve salezijanski godbi, in sicer iz Veržeja in iz Radne pri Sevnici.

Mariborski Glavni trg je počastil baklado s posebno slovesno razsvetljavo Marijinega kipa in magistrata. Nad deset tisoč gledalcev je sprejelo s pozdravi in ploskanjem korakajoče slovenske fante v krogih in v civilu, ki so držali goreče bakle v rokah in so vzklikali kraljevskemu domu, Jugoslaviji, Sloveniji in slovenskemu Slomškovemu Mariboru.

Prostor pred starim mestnim pokopališčem je bil prenapolnjen z množico, ki je pozdravljala cvet mlade Slovenije z radostnimi vzkliki. Po vhodu četr slovenskih fantov na mirodvor se je razdelil pohod v špalir, skozi katerega je šel naš škof dr. Ivan Tomažič v spremstvu dveh kanonikov proti Slomškovi kapelici, ki je bila obdana od žarometov ter bakel. Grob največjega slovenskega vladike je bil okrašen z lilijami, rdečimi vrtnicami ter zelenjem.

Pred kapelico sta sprejela škofa v imenu čuvarjev Slomškovega groba in Slomškove družine g. msgr. I. K. Vreže in g. ravnatelj Franc Hrastelj. Salezijanska godba iz Radne je zaigrala eno najlepših ljudskih pesmi »Je angel Gospodov« in za njo so zapele na pokopališču zbrane množice. Pred škofa je stopil zastopnik Zveze fantovskih odsekov Mirko Geratič s prošnjo, naj sprejme Prevzvišeni prepis omenjene spomenice ter jo dovoli obesiti v Slomškovi kapelici. Ta spomenica naj bo trajen spomin na mladinski praznik v Mariboru in vsej mladini, ki se bo zbirala na Slomškovem grobu. Govornik je še zaprosil predsednika Slomškove družine g. Vrežeta, naj sprejme Slomškova družina spomenico v svoje varstvo.

Slovesen sprejem spomenice je bil spremljan 1 lepega škofovega govora, ki je bil prepleten s Slomškovimi nauki.

V imenu Slomškove družine se je zahvalil vladiki njen predsednik g. monsignor Vreže in obljubil, da bo čuvala Slomškova družina spomenico kot velik zaklad. Nato so lepo okvirjeno spomenico obesili nad Slomškovim grobom in so še pritrdili nanjo zlat lovorjev venec.

Po odpetju od godbe spremljane ljudske nabožne pesmi je začel razhod.

Ko je bila zaključena v srce segajoča svečanost na Slomškovem grobu, je priredila salezijanska godba iz Radne na Glavnem trgu od poslušalcev hvaležno sprejet koncert koračnic in slovenskih narodnih pesmi.

Istčasno s nočnim pohodom slovenskih fantov na Slomškov grob se je vršila v mariborskem gledališču telovadna akademija. Dobro obiskane prireditve so se udeležili med drugimi odličniki: general Čeda Stanojlovič, ministri Altiparmakovič, Pantič in Snoj, ban dr. Natlačen, ljubljanski

ter mariborski župan, oba okrajna načelnika, prelat in rektor ljubljanskega vseučilišča dr. Matija Slavič, predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec, stolni kanoniki z g. proštom dr. M. Vraberjem, več senatorjev ter poslancev.

Akademija je pričela z državno himno, nakar so nastopili fanfaristi mariborskega odseka. Prvo točko so izvedli mariborski fantje s strumnim izvajanjem letošnjih obveznih prostih vaj. Za temi so telovadili najboljši člani vzorne zvezne orodne vrste, ki so vzbudili viharo odobravanje. Lepo so nastopile s prostimi vajami mariborske članice in ljubljanska dekleta v belih oblačilih z ritmičnimi vajami. O naši mladini in njenih odnosih do vere, domovine, države in naroda je govoril dr. Ciril Žebot, ki je zaključil svoje jedrnatе besede z vzklikom pokrovitelju mladinskega tabora kralju Petru II., nakar je zaigrala godba državno himno.

Po odmoru so nastopile viharo pozdravljene mladenke s prostimi vajami ter mladci v prostih vajah z rdečimi zastavicami.

Krasno uspelo akademijo je zaključila telovadba na drogu in ljubljanska dekleta, katera so izvajala ples Ziljank v koroških narodnih nošah ob spremljanju harmonike.

Ob koncu je zaigrala godba himno slovenskih fantov, katero je pela vsa dvorana.

Zbiranje množice za veličastni in najlepši nedeljski sprevod

Ob peti uri zjutraj je spravilo na noge Maribor 15 godb, katere so igrale budnice po glavnih ulicah.

Iz vseh delov Slovenije je pripeljalo v obmejni Maribor 18 posebnih vlakov mladino in tisoče ter tisoče obiskovalcev tabora iz vseh stanov. Že v zgodnjih urah je bil Maribor kljub dež obetajočim oblakom poln naše mladine v krogih ter kmečkih mož in žen. Ljudje so se pripeljali na avtomobilih, vozovih, kolesih in iz bližnje ter tudi daljne okolice so prišli peš.

Zbirališče mladega sveta za pohod je bilo po ulicah ter drevorednih prostorih levo od Glavnega kolodvora.

Krog devete ure so oznanili udarci godb pričetek spreveda, katerega je otvorilo 51 jezdec v preobleki slovenskih fantov na iskrih vojaških konjih. V sprevodu je korakalo v vzorno urejenih šesterostopih krog deset tisoč uniformiranih fantov, deklet, mladenk, mladcev, fantov in deklet v civilu ter pestrih in krasnih narodnih nošah. Okrog 30.000 ljudi v dolgem špalirju od Glavnega kolodvora do stadiona je zatrjevalo, da tako lepega, pestrega ter veličastnega spreveda Maribor še ni doživel.

Za konjenico smo videli 49 praporov, za temi je udarjala godba. Za prvo godbo, katerih je bilo v sprevodu 15, so pozdravljali v gostem špalirju stoječi gledalci predsedstvo fantovskih odsekov, za katerimi je korakala 10 telovadcev broječa vzorna četa, katera se je že proslavila na tekmah in telovadišcih po inozemstvu. Za temi so korakali uniformirani člani, godba, članice, godba, mladci z rdečimi zastavicami z belimi križci ter godba. Sledile so mladenke, ki so kakor članice ljubko odgovarjale na burne pozdrave z maha-

njem z belimi robčki. Za mladenkami je igrala vesele koračnice godba, za godbo so se prikazale z ruticami mahajoče članice, za temi godba, člani, fanfare, člani, godba, številne ter res okusno izbrane narodne noše, godba, fantje v civilu, godba, fantje v civilnih oblekah, godba, mladci v civilu, godba, dekleta v civilu, godba in dekleta.

Na kratko označenemu mladinskemu sprevodu bi bili sledili tisoči in tisoči odraslih iz mest in dežele, da jih ni zadržala huda ploha.

Ko je bil najlepši sprevod v polnem razvoju, je začelo najprej deževati in nato liti.

Vse priznanje je treba izreči naši mladini, ki je brez dežnikov in do kože ter zadnje niti premočena vztrajala v nad eno uro trajajočem sprevodu in je še navdušeno ter veselo vzklikala. Šele pred glavnim dravskim mostom so morali prehudo premočene in preveč lahko oblečene mladce in mladenke odpustiti iz spreveda, da so se okrepiли ter posušili za popoldanski telovadni nastop. Člani in članice pa so kljub neprestanemu naliveu korakali v stadion, kjer je opravil g. škof dr. Ivan Tomažič z lepim nagovorom službo božjo.

Mimohod mimo slavnostne tribune

Opisani sprevod je korakal mimo slavnostne tribune na Trgu svobode. Tribuna za odlične goste je bila v ozadju okrašena z velikim državnim grbom, ki je bil obdan s širokimi pasi državne trobojnice in z dragocenimi preprogami. Strop je bil prevlečen s svilo in stopnišče pregrnjeno s preprogami. Vsa tribuna je bila v zastavah, cvetju in zelenju. Pred tribuno na drugi strani ceste je bila postavljena četa slov. fantov ter dve godbi.

Na tribuni so se zbrali: zastopnik najvišjega pokrovitelja Nj. Vel. kralja Petra II. poveljnik mariborskega mesta, brigadni general Čeda Stanojlovič, ki se je pripeljal v avtomobilu v spremstvu predsednika ZFO. dr. Žitka, ter predsednika pripravljalnega odbora mariborskega tabora ravnatelja Rihterja. Dalje so bili na tribuni: minister dr. Krek s soprogo, minister Franc Snoj s soprogo, minister pravde dr. Ružič, minister za pošte Altiparmakovič, minister za šume in rude Pantič ter minister za telesno vzgojo Cevjovič, ki je prispel v spremstvu svojega načelnika kabineta Draga Ulage. Nadalje je bil na tribuni ban dr. Marko Natlačen z gospo, predstavnik senata dr. Mile Miškulin s soprogo, senatorji dr. Kulovec, Šmodej, dr. Schaubach, Vukotič, Božič in šef kabineta predsednika senata dr. Pavelič. Prispel je knezoškof lavantinski dr. Ivan Tomažič, vsi slovenski poslanci ter narodna poslanca Živkovič in Badžak; predsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani dr. Golia s soprogo, rektor ljubljanske univerze prelat dr. Slavič, predsednika ljubljanske in mariborske prosvetne zveze univ. prof. dr. Lukman in bogosl. prof. dr. Hohnjec, župani slovenskih mest, ljubljanski dr. Adlešič z gospo, mariborski dr. Juvan s soprogo, celjski dr. Voršič s soprogo, ptujski župan dr. Remec, predsednik Slov. županske zveze Nande Novak, predsednik Kmečke zveze Brodar, predsednik Kmetijske zbornice Steblovnik, bivši predsednik mariborske oblasti dr. Leskovar, poštni ravnatelj dr. Štukelj, na-

mestnik ravnatelja železnic inž. Hojs, predsednik okrožnega sodišča v Mariboru dr. Hudnik in višji državni pravdnik dr. Zorjan, okrajna glavarja dr. Šiška in Eiletz s svojima soprograma, predstojnik mestne policije Kos, komisar obmejne policije Krajnovič, upravnik mariborske carinarnice Mičič, poveljnik 45. pešpolka polkovnik Mihajlo Božovič, poveljnik 32. art. polka polkovnik Peter Kiler ter poveljnik šole za rezervne peš. častnike podpolkovnik Stjepan Gašič.

Popoldanski telovadni nastop v stadionu

Hvala Bogu je bilo popoldansko vreme bolj naklonjeno naši mladini. Nevarni oblaki so še sicer vedno grozili, vendar deževalo ni, dasi je bilo precej hladno.

Prostorno telovadišče je bilo v zastavah in tribuni za odlične goste ter godbo lepo okrašeni.

Kakor hitro so telovadci in telovadkinje z ljudskimi množicami se pokrepčali za opoldne, se je začel polniti telovadni prostor na Tržaški cesti s tisočeri in tisočeri gledalci iz vseh delov Jugoslavije.

Kmalu po tretji uri popoldne so veselo presenetili člani v telovadni preobleki številne gledalce z vzorno izvajanimi prostimi vajami, ki so bile točka za točko odobravanje s ploskanjem in živijo klici naši tako dobro izvežbani moški mladini.

Za člani so nastopile s prostimi vajami najbolj navdušeno sprejete članice, ki so bile deležne zaslužene pohvale.

Sledila je orodna telovadba na dveh drogih, dveh bradlah, krogih in konju. Gledalci so se čudili najbolj drznim orodnim vajam, katere so bile izvajane od izbranih telovadcev tako, da bi bili želi priznanje in pohvalo v vsakem velemestu.

Nato je bila slovesna razdelitev krasnih in že v uvodu omenjenih daril, katera so poklonili zmagovalcem v tekmah pred nedeljsko glavno prireditvijo najbolj odlični slovenski voditelji kakor: dr. A. Korošec, dr. Krek, minister Snoj, župani slovenskih avtonomnih mest ter drugi.

Pred razdelitvijo daril je imel na celotno zbrano mladino kratek ter jedrnat nagovor minister za telesno vzgojo Cejovič, ki je pozdravil vrste slov. fantov in deklet z: Bog živi!

Za g. ministrom je nagovoril telovadno mladino predsednik fantovskih odsekov dr. Žitko.

Oba govornika sta nazdravila mlademu kralju Petru II., knezu namestniku Pavlu, Jugoslaviji ter Sloveniji. Ob vsakem nazdravu, ki je bil spremljan od viharja navdušenja, je zaigrala godba državno himno, katero je poslušala nad dvajset-tisočera množica gledalcev stoje.

Ko je bila razdelitev daril končana, so nastopile z ljubkimi in pestrimi vajami mladenke, katere so tudi bile deležne občega odobravanja.

Krasna telovadna prireditev je bil nastop mladcev z rdečimi zastavami z belimi križci. Te vrste prostih vaj so bile nove in tako prisrčne v vselem vihranju in plapolanju zastavic, da se gledalci kar niso mogli načuditi izvirnosti nastopa.

Treba še posebej omeniti, da so izpolnili odmore med posameznimi nastopi mladi s štafetnim tekom in vzorna telovadna vrsta desetih telovadcev z izrednimi vajami na drogu in krogih.

Telovadni nastop je trajal dobre tri ure in je še bil prekratek. Počastili so telo-

Le kolar zna narediti kolo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

vadbo naše mladine na telovadišču skoro isti odličniki kakor predpoldne pri mimo-hodu na slavnostni tribuni na Trgu svobode. Pridružil se jim je še predpoldne zadržani ljubljanski vladika g. dr. Gr. Rožman, ki je dokazal s svojim obiskom svojo izredno naklonjenost do cveta naše telovadne mladine.

Posebno priznanje in pohvalo zasluži godba mariborske gasilske čete, ki je skoro brez oddiha igrala komade za vse proste vaje in koračnice.

Med telovadnimi nastopi je krožil nad stadionom aeroplan mariborskega letal-

skega kluba in izkazoval s svojim nizkimi ter višjimi poleti priznanje izbornim nastopom telovadcev iz cele Slovenije.

★

Ob koncu našega poročila v povojni dobi največje prireditve naše mladine moramo na največje veselje še posebej poudariti dejstvo, da je bilo vedenje telovadcev in ljudskih množic ves čas prireditve vzorno in je bilo deležno pohvale od vseh, kateri so videli na lastne oči, da je v fantovskih odsekih in dekliških kroških organizirana mladina cvet prave discipline.

Izjave in napovedi o resnosti položaja v Evropi

Resne napovedi francoskega ministrskega predsednika. Dne 27. junija je bilo zaključeno zasedanje francoskega parlamenta. Ob tej priliki je govoril predsednik vlade Daladier in je napovedal, da živimo v Evropi v zelo resnem položaju. Daladierjeva presoja evropskih razmer se glasi: »Nikoli v teku zadnjih 20 let ni bil položaj resnejši kakor je sedaj. Ob naših mejah so trije milijoni oboroženih mož, pri čemer niso vštete prostovoljske čete, katerih pomen je dovolj znan. Vse vojne industrije sosednjih držav mrzlično delajo. Za prihodnje tedne je napovedano veliko zbiranje čet v razmerju, ki ga doslej še ni bilo. Izven naših mej se izvaja verska in ple-menska propaganda, ki jo spremljajo zastareli predsodki. Ta propaganda ima namen zlomiti angleško-francosko povezanost. Vojaški ukrepi, ki jih je izvedla Francija, ne pomenijo mobilizacije, temveč so bile poklicane pod zastavo samo gotove potrebne čete. Poklicati na vajo dva letnika je bilo neobhodno potrebno. Utrjene meje predstavljajo jamstvo za ohranitev miru. Francija je pripravljena napraviti vse, da bi se doseglo miroljubno sodelovanje z narodi, ki imajo isto željo za sodelovanje, toda Francija je prav tako pripravljena, da se z vsemi silami upre vsakemu poskusu nadvlade. Kar se tiče podaljšanja poslanskih mandatov, vlada ne bo oklevala, pač pa bo sprejela tudi ta sklep, če bi zunanji dogodki to zahtevali in če bo vlada smatrala, da je to potrebno zaradi državne koristi. V tem trenutku morajo Francozi misliti samo na obrambo miru, svobode in francoske časti. Vlada bo ostala v stalnem stiku z večjimi odbori. Če bo potrebno, bo prevzela pobudo za sklicanje parlamenta. Danes je treba ustvariti blok vseh narodnih sil in razviti francosko diplomatsko delavnost v vsej Evropi, da bi

se na ta način uresničil sporazum med narodi, ki so sklenili, da se upro napadu in delajo za skupno dobro človeštva.»

Ugledni angleški politik se strinja z napovedjo francoskega ministrskega predsednika. Zgoraj smo navedli besede francoskega ministrskega predsednika Daladierja, ki je v zbornici govoril o resnosti razmer v Evropi. Z Daladierjevo napovedjo se strinja angleški politik Winston Churchill, ki je govoril 28. junija. Churchill je med drugim dejal, da je treba pričakovati, da bo v juliju, avgustu in septembru letošnjega leta mednarodni položaj zelo resen. »Nikar ne jemljite preveč lahko položaja, v katerem se danes nahajamo,« je dejal. »Položaj je zelo podoben tistemu, ki je nastal meseca septembra preteklega leta, toda z razliko, da so preteklo leto obstojale možnosti za umik. Velika Britanija septembra 1938 ni imela nobenih posebnih obveznosti do Češkoslovaške, do čim je med tem časom sprejela jasne in nedvoumne obveznosti do gotovih držav za primer, da bi te postale žrtev neizvznega napada. Obstoje gotovo neizprosna dejstva, s katerimi moramo računati. Popolnoma se strinjam z mnenjem francoskega ministrskega predsednika, da živimo v dobi nevarnosti, in sicer večje nevarnosti, kakor pa smo jih doživljali v tem nemirnem času. Še daleč ne bom trdil tega, da bi bila vojna gotova, moram pa opozoriti na silne priprave kakor tudi na pisanje časopisja v nekaterih državah, v katerih imajo oblastniki moč nad domačim tiskom. Velika Britanija je v zadnjih letih izvajala odločno politiko miru in je vedno pristajala na kompromise in verovala danim obljubam. Toda pri vsem tem ima tudi potrpljenje Velike Britanije svoje meje. Največja napaka bi bila, da bi se pogosta

popušcanja Velike Britanije smatrala za nekaj, kar je prišlo zaradi strahu. Velika Britanija je trdno odločena upreti se, če bi se pripetil kak nov nasilni postopek v Evropi. Upam, da v gotovih krogih ne podcenjujejo moči Velike Britanije.»

V Gdanskem se nekaj pripravlja. V Gdanku, ki je pristanišče za Poljsko, so osnovali Nemci vojni zbor prostovoljcev. Angleži so raznesli v svet, da je prišlo v zadnjih dneh iz vzhodne Prusije v Gdansk nad 4000 tujih častnikov in vojakov. Po morju in po kopnem so bile pripeljane v Gdansk večje množine orožja, streliva in plinskih mask. Oblasti v Gdanku so prepovedale, da ne sme zapustiti področja Gdanska za dobo treh mesecev noben Nemec. O vseh teh nemških pripravah je natančno poučena Poljska, ki si sicer želi mir, toda čim bodo njene koristi kakor koli okrnjene, bo svojo stvar branila z orožjem. Gdansko-poljska meja je bila v bližini Steinfliessa pri Zopotu 27. junija od 2. ure v noči do poldne zaprta. Zaradi zapore so se razširile vesti, da so zgradili vojaki v obmejnem ozemlju v tem času nekaj strelskih jarkov in pasti za tanke. Vsi prehodi čez mejo so bili strogo zastraženi. Tudi avtobusni promet med Zopotim in Gdinjo je bil prekinjen.

Glas angleških vladnih krogov glede združitve Gdanska z Nemčijo. V sporu med Nemčijo in Poljsko trdijo angleški vladni krogi naslednje: Nobenega dvoma ni več, da se je Nemčija zdaj odločila postopno doseči združitev Gdanska z Nemčijo. To dokazujejo vojaške priprave, zbiranje nemških napadalnih oddelkov v Gdanku in napovedi o Hitlerjevem obisku, do katerega naj bi prišlo 20. julija. Hitler bo mesto obiskal potem, ko bo gdanski senat razglasil združitev z Nemčijo. Postopek za to združitev bo podoben kakor je bil doslej pri vseh nemških osvojitvah. Gdansk bo sam sprejel tak sklep ter potem prosil Nemčijo za pomoč, kakor so to storile Avstrija, Češka in Slovaška. Nemčija bo tudi v tem primeru izkoristila tako imenovano »revolucijo od znotraj«. Nadaljnje ravnanje Nemčije bo odvisno od zadržanja Poljske. Če Poljska na razglasitev združitve Gdanska z Nemčijo ne bo odgovorila z vojaškimi ukrepi, bo Nemčija samo obvestila tuje države o tem dogodku. Če bo Poljska na združitev Gdanska z Nemčijo odgovorila z vojaškimi ukrepi, ji bo Anglija seveda takoj šla na pomoč, po čimer bo vojna z Nemčijo neizogibna.

*

linijo. V oboroževalnem programu Turčije je gradnja 13 novih podmornic, 16 rušilcev in dve veliki križarki.

Vsestranski gospodar na Češkem in Moravskem je pokrovitelj Neurath. Kancler Hitler je podpisal uredbo, s katero je postavljen pokrovitelj ali protektor Neurath za vrhovnega zakonodajalca na Češkem in Moravskem. Protektor lahko izdaja nove zakone, razveljavlja obstoječe in tudi lahko po svojem preudarku predružači zakon o češko-moravski samoupravi.

Novi deželni glavar za Podkarpatske Madžarske regent Horthy je imenoval za Podkarpatske, katerega je zasedla Madžarska istočasno kakor Nemčija Češko in Moravsko, za deželnega glavarja svoječasnega notranjega ministra barona Žigo Perenyi. Novi deželni glavar se je odlikoval kot politik že med svetovno vojno in je rojen leta 1870. Za ministrskega ravnatelja pri podkarpatski deželni vladi je bil imenovan grško-katoliški kanonik dr. Marina, ki je kot Rusin prvi svetovalec deželnega glavarja.

Poljska na braniku za svojo svobodo in pravice. Poljaki so proslavljali z velikimi slovesnostmi v baltiškem pristanišču Gdinja pomen morja za Poljake. Ob tej priliki je govoril tudi predsednik republike in podal važno ter resno izjavo, da so Poljaki trdno odločeni za obrambo svobode Poljske in njenih pravic. Predsednik je rekel, da Poljska mora imeti svoje morje ter pristanišča, da bo ostala v stiku s svetom in da bo zamogla dihati. Gdansk in Gdinja sta vezana že stoletja na Poljsko. Poljska je svobodna država le v toliko, v kolikor ostaneta svobodni ti dve mesti in ima poljska država skozi nje dostop v veliki svet. Pomorjanski pokrajini in baltiški obali se Poljska pod nobenim pogojem in nikdar ne more in ne sme odreči in se tudi odrekla ne bo. Poljski narod bo Pomorjansko z Gdinjo in Gdanskim branil za vsako ceno in žrtev. Svojo svobodo bo Poljska branila v prvi vrsti s svojo lastno močjo.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Novi voditelj jugoslovanskih muslimanov. Po slovesnem pogrebu prometnega ministra dr. M. Spaha, o katerem poročamo na peti strani, je izrazil ministrski predsednik Cvetković sožalje žalujoči družini in sorodnikom. Za tem se je podal v sarajevsko mestno hišo, kjer so se zbrali senatorji in muslimanski poslanci iz Bosne, Hercegovine ter Sandžaka na žalno sejo. V navzočnosti predsednika vlade je bil izvoljen soglasno od vseh senatorjev in poslancev za naslednika umrlega dr. M. Spaha in torej za voditelja jugoslovanskih muslimanov dr. Džafer Kulenović, minister brez listnice. Ministrski predsednik, katerega so navzoči veselo pozdravili, je povzel med sejo besedo in je slavil velike zasluge rajnega dr. Spaha za narod in državo. G. predsednik je posebno poudaril svoje veselje, da se je vršila izvolitev naslednika soglasno. Slednjič je g. predsednik častital prav prisrčno novemu voditelju jugoslovanskih muslimanov.

V DRUGIH DRŽAVAH

Tudi Romunija bo izdala težke milijarde za oborožitev. Romunski ministrski predsednik Calinescu je napovedal v parlamentu, da bo porabila Romunija letos še dvakrat toliko za državno obrambo kot preteklo leto. Izdatki za proračun vojske in mornarice so dosegli 24 milijard lejev nasproti 11 milijardam v preteklem letu. Pred leti celotni državni proračun Romunije ni presegel vsote 24 milijard.

Predsednik bolgarske vlade bo uradno obiskal Berlin. Predsednik bolgarske vlade Kjuzeivanov bo uradno obiskal Berlin 5. in 6. julija in bo gost nemške vlade. Sprejet bo tudi od kanclerja Hitlerja. Nemci si zelo mnogo obetajo od tega obiska, dasi so uradno razglasili, da je povod obiska samo podpis nove trgovinske pogodbe.

Oboroževalni program Turčije. Kakor znano, je sklenila Turčija vojaško pogodbo z Anglijo ter Francijo. Koj po teh pogodbah je dobila Turčija angleški kredit v znesku 16 milijonov funtov. Ta denar bo uporabljen za oborožitev. Vzdož morske ožine, ki je znana pod imenom Dardanele, bo zgrajenih več pomorskih oporišč. Vse dosedanje dardanelske utrdbe bodo modernizirane. Med Drinopoljem in Bosporom bo zgrajen cel pas betoniranih podzemeljskih utrdb, kakršne posedata Francija in Nemčija. Gradnjo utrdb ob Dardanelah bodo vodili francoski inženirji, ki so se proslavili v Franciji z znano Maginotovo

Japonsko-angleški spor

Ponovna zaostroitev spora

Odnosaji med Japonsko in Anglijo se vedno bolj zaostrejejo. Japonci se izmikajo pogajanjem, ki bi naj mirnim potom poravnala spor.

Zadnjič smo poročali, da so Japonci izkrcali v pristanišču Svatov čete in luko samo pa so zaprli za dovoz in izvoz tujih ladij.

Japonsko mornariško poveljstvo je šlo 27. junija še dalje in je odredilo zaporo luke Fučav in Venčav. Vse tuje ladje so dobile poziv, da zapustijo do 29. junija dopoldne obe pristanišči, ker odklanjajo japonske oblasti vsako odgovornost za škodo, ki bi utegnila nastati radi vojnih gibanj, ki bodo pričela v teh dveh lukah. Obe luki so zaprli Japonci z minami. Blokado so odklonili francoski, angleški ter ameriški konzuli, ker jo smatrajo za protipravno in za kršenje obstoječih pogodb.

Fučov je glavno mesto pokrajine Fukien, ima 320.000 prebivalcev in je glavno tržišče za čaj in tkanine. Luka Venčav je posebno važna za uvoz kemičnih predmetov ter zdravil.

Z zaporo omenjenih dveh pristanišč je bila izpolnjena blokada vse kitajske obale, kolikor je imajo zasedene Japonci. Japonska hoče za bodoče preprečiti na Kitajsko vsak uvoz in izvoz in pospešiti na ta način odločitev v nad dve leti trajajoči vojni s Kitajci.

Angleško-francoska posvetovanja

Drznost Japoncev je spravila v največjo zadrego Angleže in Francoze. Višji častniki obeh velesil, katerim so se pridružili tudi Američani, so že dalje časa zbrani v znani angleški obmorski trdnjavi v Singapuru v vzhodni Indiji, kjer se posvetujejo, kako bi se dale angleške, francoske in ameriške koristi obraniti na Tihem oceanu. K posvetovanjem je bil pritegnjen član avstralskega generalnega štaba. Avstralija je namreč angleški dominijon in ga že gledajo poželjivo Japonci od prevrata.

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

Voditelj bosanskih muslimanov umrl

Dogodki ob smrti in pogreb g. ministra

Globoko je odjeknila 29. junija in vzburila po vsej državi veliko žalost vest, da je podlegel v beograjskem hotelu srčni kapi prometni minister dr. Mehmed Spaho, voditelj bosanskih muslimanov in drugi podpredsednik JRZ.

Rajni se je vrnil pred kratkim s 14 dnevnega potovanja po Nemčiji. V Beogradu je ostal samo dva dni, nakar se je odpeljal v Sarajevo, da bi se odpočil v krogu svoje družine, na kateri je visel z vsem srcem. Ko je zvedel, da sta v Beogradu predsednik vlade Dragiša Cvetković in predsednik senata dr. Anton Korošec, je odpotoval zopet v prestolnico na razgovor s svojima najljubšima prijateljema. V Beogradu je stanoval od leta 1935 v hotelu »Srpski kralj«. Tik pred smrtjo je govoril iz hotela telefonično s svojo ženo, svojima sinoma ter hčerko. Po razgovoru z ženo in otroci se je podal v kopalnico, kjer ga je zadela srčna kap.

Vest o nenadni smrti prometnega ministra se je z bliskavico razširila po prestolnici. Kmalu po smrti je bil v hotelu ministrski predsednik z dr. Korošcem ter več ministri in zastopniki strank, ki so truplo rajnega med prvimi počastili. Ministrski predsednik je izjavil častnikarjem: »Smrt Spahe pomeni za državo težko zgubo. Rajni je bil politik širokega obzorja. Z njegovo smrtjo zgubimo zelo veliko z ozirom na utrditev splošnih razmer v državi.«

Truplo je ostalo dopoldne 29. junija v hotelski sobi. Vlada je imela med tem žalno sejo, na kateri so sklenili, da bo blagopokojni pokopan na državne stroške. Ob 18.30 so prepeljali krsto v vagon posebnega vlaka, kateri je odpeljal v Sarajevo. Na kolodvoru so se poslovili od priljubljenega ministra: predsednik vlade z ministri, predsednik senata in zbornice, zastopniki JRZ, vojske, mesta Beograda, diplomati ter zastopstva uradništva.

Posebni vlak je postal na vseh večjih postajah po Bosni, da je bila muslimanom dana prilika, posloviti se od svojega priljubljenega voditelja. Vzdrž vse proge od Višegrada pa do Sarajeva, kjer je vozil posebni vlak s posmrtnimi ostanki dr. M. Spaha, so delale špalir velike množice ljudstva. Posebni vlak je privozil v Sarajevo 30. junija krog ene popoldne. Na postaji so bili zbrani člani vlade s predsednikom Cvetkovićem na čelu. Pogreba sta se udeležila tudi slovenska ministra dr. Miha Krek in Franc Snoj. Krsto s truplom rajnega so dvignili iz vagona senatorji in poslanci. Pogrebne molitve je opravil najvišji muslimanski duhovnik Besim Spaho, brat rajnega. Zatem se je poslovil s lepim govorom od pokojnega prometnega ministra in drugega podpredsednika JRZ predsednik vlade in notranji minister Dragiša Cvetković. Sledilo je še več govorov bosanskih odličnikov, nakar so odnesli krsto po muslimanskem običaju menjaže številni najbolj odlični meščani. Ker je bil dr. Spaho muslimanski odličnik, so ga nosili z dvignjenimi rokami. Pokojnega dr. Spaha so pokopali v grobnici jugoslovanskih muslimanskih prvakov.

Iz življenja in delovanja rajnega

Prometni minister dr. Spaho se je rodil 3. marca 1883 v Sarajevu, kjer je tudi končal srednjo šolo. Študiral je pravo na Dunaju in dosegel doktorat iz te vede. Po povratku v domovino je bil nekaj časa odvetnik. Leta 1910 je bil imenovan za tajnika bosansko-hercegovske Trgovske in obrtne zbornice. Kmalu potem je prišel v sarajevski mestni svet in deželni zbor. Po prevratu je bil že v prvi vladi Stojana Protiča 20. decembra 1918 minister za šume in rudnike. Ko je Protič odstopil, se je posvetil Spaho organizaciji jugoslovanske muslimanske stranke. Marca 1921 ga najdemo kot trgovskega ministra v Pašičevi vladi. V tem letu je stopil na čelo muslimanskega ljudskega gibanja. Od julija do novembra 1924 je bil v Davidovičevi vladi finančni minister. Od aprila do julija 1927 je vršil v Vukičevićevi vladi posle trgovskega ministra. V službi prometnega ministra si je pridobil rajni neveljive zasluge za veliko zboljšanje in moderniziranje našega prometa.

Po krščanskem sveću

Kongres Kristusa Kralja v Ljubljani se nam časovno vedno bolj približuje. S tem se svojemu koncu tudi bližajo priprave, ki se morajo v zadnjem času pospešiti. Vsem udeležencem kongresa je prometno ministrstvo dovolilo polovično voznino. Udeleženci kongresa morajo pred odhodom kupiti celo železniško vozovnico in železniški obrazec K-13 na podlagi kongresne legitimacije. Kupljena cela vozovnica velja za brezplačen povratek s potrdilom kongresnega odbora o udeležbi lastnika vozovnice na kongresu v Ljubljani. Naj se iz posameznih krajev organizirajo skupine tistih, ki se bodo udeležili, zlasti mladinske skupine. Če kaže inozemstvo toliko zanimanja

za ljubljanski kongres, moramo Slovenci storiti vse, da bo kongres na višini, bodisi kar se tiče naše udeležbe, bodisi kar dostaje prireditve same. Zabeležbe je vredno, da je štiri dni po ljubljanskem kongresu sklican v Moskvo kongres brezbožnikov. Na obeh kongresih se bo govorilo v slovanskem jeziku: v Moskvi proti Bogu in Kristusu, v Ljubljani pa v proslavo Kristusa Kralja. Stavimo vse, da bo naš glas v Ljubljani močnejši in prodornejši. Sveti volja priprave za kongres Kristusa Kralja s pazljivo naklonjenostjo ter je kot svojega delegata na ljubljanskem kongresu poljskega primasa kardinala Avgusta Hlonda, ki se je Slovencem

Žrtve kuge v Indiji

Iz Alahabada poročajo, da je kuga v vaseh okoli Benaresa zahtevala štiri tisoč mrtvih. To je največje število mrtvih, ki so jih v zadnjih letih zaradi nalezljivih bolezni imeli v pokrajinah Indije.

Italijanski naseljenci v Abesiniji

Iz Rima poročajo, da so prispeli prvi italijanski naseljenci letošnjega leta v Abesinijo. Gre za tri sto naseljencev iz Apulije, ki so se naselili v bližini glavnega mesta Adis Abebe, na državnih posestvih Oleta in Bisciutu. Oletta je vzorna farma v Abesiniji. Leži v izredno rodovitnem ozemlju, ki je tudi klimatično ugodno za Evropece južnega tipa. Drugi del apulskih naseljencev se je ustavil v Asbi

V mrežah greha

Ne! Ne! Ne! Štefan je čutil, da dalje ne bo mogel vzdržati. Tako je bil zmešan, da vprašan sploh ni razumel. Bal se je, da se mu bo zmešalo in bo začel divjati. Ves poten in popolnoma izčrpan je imel samo eno željo: da bi Skanlona dobil v roke in ga raztrgal. Skanlon! Skanlon! Skanlon! Že ime samo se mu je zdelo podobno strupenemu črvu, ki leze na glavo svoje žrtve in skuša priti v notranjost, da bi se ovil okrog srca. Še dolgo potem mu je zvenelo v ušesih to ime. In ko je v dolgih nočeh brez spanca ležal v svoji celici, je natančno videl pred seboj odvetnikov izbuljene zvite oči in njegova neusmiljena, ozka usta.

Naslednjega dne je bil veliki četrtek. Mati in Alojzija sta pred začetkom razprave šli v neko poljsko cerkev in sta goreče molili. Skrušeno sta klečali pred križem. Pogled na trpečega Zveličarja ju je nekoliko potolažil in jima vlival upanje. Kristus, ki je toliko trpel, bo gotovo usmiljen do ubogega Štefana.

Ker je predsednik Harris prejšnji dan sporočil, da bodo ta dan govorili državni pravdnik in zagovornik, nakar bo izrečena sodba, je bilo v dvorani še več ljudi ko prejšnje dni. Mnogi so morali na hodniku ostati.

Prvi je nastopil državni pravdnik. Hladno, neusmiljeno je govoril obrnjen k porotnikom.

»Gospodje, ta zgodba ni nova, marveč stara ko človeštvo. Obtoženec je suženj svojih strasti, obto-

ženka pa mlado, razmeroma zelo izobraženo dekle. Poleg tega je nečimrna, sebična in ima pred očmi edini cilj, da zadosti svoji nečimrnosti. Za to žrtvuje vse in vsakogar. Ta dva imenujeta razmerje, ki je vladalo med njima, »ljubezen« in tako ga naziva tudi plehko slovstvo. Toda jaz pravim, da je to umazana čutnost.

Ta dva sta živela v grešnem ljubavnem razmerju, namesto da bi se poročila. To razmerje ju je privedlo tako daleč, da sta v tretjem človeku videla svojega nasprotnika, ki se ga je treba rešiti. Sklenila sta, da ga bosta ubila.

Dekle je zvalilo Kazimira v gozd in se tam začelo z njim igrati. Fant je prišel za njima in je Kazimira z njegovim samokresom ustrelil. Glejte zvitost! Zločinca sta računala na to, da bo svet mislil, da se je Kazimir sam ubil. Toda usoda jima ni bila naklonjena.

Fant ni dobro zadel. Ko je videl, da Kazimir ni mrtev, se je zbal in zbežal. Obtoženka je bila bolj odločna. Pobralla je samokres, ki ga je bil fant odvrnil, in je začela streljati. Nato je vrgla samokres na tla poleg trupla in tekla za Štefanom.

Morda boste rekli, da je ta zločin pregrozen, da bi ga moglo tako mlado, nežno dekle izvršiti. Res. Toda ona ga je vendar izvršila. Morda vas bodo prosili, da bi bili usmiljeni, ker je mlada in ker je bila — kakor je izjavil zdravnik — v takem dušnem razpoloženju, da ni vedela, kaj dela. Ne dajte se pre-

priljubil kot papežev zastopnik na evharestičnem kongresu v Ljubljani.

Črnski škofje. V mislih so nam ne tuje-rodni škofje, ki delajo kot misijonarji med zamorci, marveč škofje zamorskega rodu. V zadnjih letih prevladuje v Vatikanu stremenje, da se dušnopastirska mesta v misijonskih deželah čim največ izpolnijo z domačini duhovniki. Tako je papež Pij XI. imenoval v misijonskih pokrajinah 19 škofov-domačinov, in sicer 8 Indijcev, 3 Anamičane, 4 Kitajce, 2 Japonca, 1 Abesinca in 1 duhovnika z otoka Ceylona (južno od Indije). Sedanji papež Pij XII. pa je nedavno imenoval dva črnska domača duhovnika kot škofa. Prvi je monsignor Ignacij Hamarosandratana, ki mu je poverjen novi apostolski vikariat Mariamarivo na otoku Madagaskar (vzhodno od južne Afrike v indijskem morju). Drugi pa je monsignor Jožef Kivanuka, duhovnik zamorskega plemena Bantu, ki je nekdanje slovelo po svoji krvoločni divjosti. Duhovnik Kivanuka je postavljen za škofa v novo ustanovljenem apostolskem vikariatu Masaka v Ugandi (na vzhodni strani srednje Afrike). To sta prva dva škofa črnskega rodu. S tem je priznana enakopravnost črnske rase z drugimi in dejansko zavržen krivi nauk nemških narodnih socialistov o manjvrednosti nekaterih človeških ras.

sedanjih gospodarjev kljub vsem zmožnostim ter vztrajnemu delu upokojen l. 1932. Naši voditelji so povzročeno mu krivico delno popravili z imenovanjem za ravnatelja na Kmet. šoli v Št. Jurju, kjer je kljub šestim križem z vsemi močmi na delu, da nam vzgoji za sedanje težavne razmere dovolj izobraženi naraščaj naših kmečkih gospodarjev. Zaslužnemu in delavnemu jubilaru naše častitke!

Takih korenin je zelo malo! V znani božjepotni župniji na Sladki gori je obhajal zadnje dni 99 letnico Jakob Kidrič, prevžitkar v Mestinju 39. Rodom je od Sv. Križa pri Rogaški Slatini in je imel dve ženi. S prvo Franciško Jecl se mu je rodilo pet otrok, od katerih živita dva. Druga žena mu je bila 31 letna Roza Sinko, s katero ni imel otrok in ji je bil krstni bote. Izredna slovenska korenina je bil šest

Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krvi, utripanjem srca in glavobolom, je naravna »Franz-Josefova« grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in sigurno odvarja, a vrhu tega tudi v zastarelih primerih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

let župan občine Sladka gora in se dobro spominja petih župnikov, kateri so bili dušni pastirji na Sladki gori. Devetindevetdesetletni Kidrič upa, da bo dočakal stoletnico, kar mu iz srca želi vsa župnija Sladka gora in tudi »Slov. gospodar«.

100 let stara Ljubljanka umrla. Za svoj stoti god je umrla v Ljubljani v mestnem zavetišču za onemogle Marija Petrič. Rodila se je 9. V. 1840 v Sp. Planini in se je preselila v Ljubljano pred mnogimi desetletji. Preživljala se je s šivanjem in s tem, da je jemala dijake na stanovanje. Samska M. Petrič je bila najstarejša Ljubljanka in najbrž tudi najstarejša ženska v Sloveniji. Svetila ji večna luč!

Nesreče

Od viharja prevrnjena lestva pokopala pod seboj tri dekleta. V Trubarjevi ulici v Mariboru pred protestantsko cerkvijo so obirale tri dekleta lipovo cvetje. Stale so na dolgi lestvi, katera je bila prislonjena k vejam. Močan vihar je lestvo prevrnil in tri dekleta je lestva pokopala pod seboj. Najgloblje, in sicer 10 metrov, je padla Erna Grobin, ki si je prebila lobanjo in je obležala nezavestna. Grobinovo so prepekljali v bolnišnico. Njeni tovarišici sta dobili le lažje poškodbe.

V zadnjem trenutku rešen. V kopališču na Mariborskem otoku je prijel v velikem bazenu krč trgovskega pomočnika Stanka Murkl, ki je zginil pod vodo. K sreči so njegovi zgin opazili ter so ga rešili v zadnjem trenutku in so ga spravili z umetnim dihanjem k zavesti.

Pri padcu z motorja si zlomil nogo. Z motornega kolesa je padel 62 letni trgovec Jožef Vrecel s Pobrežja pri Mariboru in si je zlomil desno nogo. Ponesrečenega so oddali v mariborsko bolnišnico.

Podlegel nalomu hrbtenice. Jožef Pučko, posetnik in čevljarski mojster od Sv. Trojice v Slov. goricah, je padel s kolesa in si je nalomil hrbtenico. Prepeljali so ga v

Novice

Osebnost

Letošnji gospodje novomašniki, datumi primicij in pridigarji: Balažič Matija, dne 16. julija, Hotiza, župnik Zdravec Matija; Božič Božidar, 23. julij, Celje, kaplan Poš Franc; Drevenšek Franc, 16. julij, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, p. Gabrijel Planinšek; Erjavec Janez, 16. julij, Murska Sobota, kaplan Čergulj Štefan; Gjurran Jožef, 23. julij, Turnišče, župni upravitelj Kolenc Ivan; Gutman Jožef, 30. julij, Bogojina, župnik Horvat Franc; Prah Maks, 23. julij, Podčetrtek, prof. dr. Anton Trstenjak; Grešak Mihael, 16. julij, Maribor, ravnatelj Hrastelj Franc; Zagradnik Franc, 30. julij, Nova štifta, ravnatelj Rihter Jakob; Žel Karel, 16. julij, Sv. Jakob, dekan Fran Gomilšek.

Šestdesetletni jubilej g. ravnatelja Rado Lah. V minulem tednu je obhajal 60 letnico g. inž. Rado Lah, ravnatelj banovinske kmet. šole v Št. Jurju ob juž. žel. Pred prevratom je bil poklican za tajnika Kmet. družbe v Ljubljano. Pozneje je bil ravnatelj družbe ter urednik »Kmetovalca«. Pri Kmet. družbi je bil od njenih

motiti! Sicer je res mlada, a vendar toliko stara, da bi morala vedeti, kaj dela.

Sedaj pa glejmo obtoženca. Njegova krivda je večja, ker je zločin zasnoval in Nino prisilil, da je izvršila vse predpriprave. Dokazati je hotel, da je bil odsoten, a ni pomislil na to, da ga bo vkljub previdnosti kdo videl, kar se je v resnici zgodilo. Po izpovedi raznih prič se je usodno dejanje izvršilo v tistem času, ko je obtoženec bil zapustil gostilno z izgovorom, da gre k obedu. Fant je zelo pretkano zasnoval vso stvar. Šel je na stanovanje, da ga je gospodinja videla. Zvečer je bil pri žrebanju, dasi prej ni hodil v tisto gostilno. Zakaj? Da bi imel priče za svojo odsotnost. S Petrom je popival. Pred odhodom mu je rekel: »Peter, ne pozabi, da sem bil tu. Koliko je ura?« Potem je baje šel domov.

Gospodje, obtoženca sta v enaki meri kriva. In jaz vas prosim v imenu zakona, pravičnosti, miru, prglasite ju za kriva in izrecite nad njima sodbo, ki ju bo udarila z istim, kar sta sama izvršila.

Za državnim tožilcem je nastopil Skanlon. Samozavestno je začel:

»Kdo je ubil Kazimira Pavloniša? Tisti, ki imel vzrok za to, da bi se ga rešil. To je bil Kmicic. V Nino je bil zaljubljen. Bal se je, da ga bo Kazimir, ki je bil samostojen in premožen, izpodrinil. Da se to ne bi moglo zgoditi, je sklenil, da ga bo ubil. Upal je, da bo javnost proglasila Kazimira za samomorilca in to mu je dalo pogum. Vse je dobro premislil in pripravil. Oni petek je prišel v Pikerton. Morda res

samo zato, da bi obiskal Nino. Stvari so se drugače zasukale. Na ulici je zagledal Nino v družbi svojega tekmeča. Skrivaj je šel za njima. Videl je, da sta šla na isto mesto, kjer je on bil prebil toliko veselih ur v dekletovi družbi. Hitel je za njima. V grmu se je skril in ju opazoval. Ko je Kazimir iztegnil roke po Nino, se več ni mogel premagati. Potegnil je Kazimirov samokres, ki ga je bil že prej ukradel, in sprožil. Ni dobro zadel. Še drugič in tretjič je ustrelil. Kazimir se je zvrnil po tleh kakor da bi bil mrtev. Dlani je imel prestreljene. Mnenja o samomoru je konec. Fant se je ustrašil posledic svojega dejanja. Da bi se rešil, je z revolverjem v roki prisilil Nino, da je stopila k na pol mrtvemu Kazimiru, da bi jo ranjenec videl in bi mislil, da ga je ona ustrelila. Samokres je vrgel poleg žrtve na tla. Zvečer je prisilil ubogo deklico, da je šla na kraj zločina gledat, ali je Kazimir mrtev. Nina se je vrnila in mu sporočila, da Kazimir še živi. Nato jo ponoči sam šel k umirajočemu, da bi mu z njegovo lastno britvijo, ki jo je prav tako ukradel v kopalnici, končal življenje. Ko je stopil k ranjencu, se je ta za hip zavedel in vprašal: »Kdo je?« Morilec se je sklonil nad njega in mu rekel: »Jaz sem, Nina. In sedaj te končam!« Nato je v resnici storil žalostno delo. Ali si morete predstaviti kaj bolj nečloveškega?

Sedaj pa glejte to ubogo deklico! Uničili so njeno dobro ime, dali jo v zobe javnosti, ne da bi to služila. Zakaj bi naj umorila Kazimira? Njen dobrotnik je bil. Ljubil jo je in zaprosil za ženo. Ali so

Littoriji pri Diredavi. Lastnik obeh imenovanih državnih posestev je bil prej abesinski neguš, druga posestva pa sta izkoriščala abesinska poslanika v Londonu Martin in Tecle Havariate.

Največje orgle na svetu Štefanska cerkev v Požunu ima največje orgle sveta. Imajo 206 registrov, ki so porazdeljeni na pet orgel. Na vsake je moči igrati posebej in vseh pet spet lahko hkrati zabuč. Poglavitne, epistelske in evangeljske orgle so nameščene na podstavku srednje, oziroma stranskih ladij. Baročne orgle so skoraj 90 m oddaljene od poglavitnih orgel. Iz obokov pod kupolo donijo »vnebohodne« orgle. Vseh 206 registrov vsebuje 16.105 piščal.

mariborsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodb.

Žrtev cestnega prometa. V Hajdini pri Ptujju je podrl avtomobilist v noči 30 letnega posestnika Martina Jerenka iz Slovenje vasi. Jerenka so spravili v bolnišnico z zevajočo rano na glavi in z nevarnimi notranjimi poškodbami.

V ptujsko bolnišnico prepeljani ponesrečenci. V Podvincih je zašel 14 letni pastir Nacek Lazar z levico v slamoreznico, katera mu je odrezala več prstov. — Na Pobrežju pri Št. Vidu je padla 13 letna Ana Vidovič pod s senom naloženi voz in je dobila hude notranje poškodbe. — Pri Sv. Marku je zlomil voz devetletnemu posestniškemu sinu Konradu Plohl desno roko. — Imenovani poškodovanci so se zatekli po zdravniško pomoč v ptujsko bolnišnico.

Po nesreči ustreljen. Po Razkrižju pri Ljutomeru je prodajal neki tujec samokrese. Ko je razkazoval streljanje z orožjem, je po nesrečnem naključju ustrelil v trebuh Franca Pintariča. Obstreljeni je umrl kmalu po prevozu v bolnišnico.

Vlak povozil ribiča. Mihael Predl iz Veržeja je 29. junija lovil ribe v strugi ob Muri tik železniškega nasipa. Ker je hotel na drugo stran struge, je šel čez železniški betonski most. Radi naglušnosti je preslišal prihod vlaka, kateri ga je podrl in so ga kolesa tako razmesarila, da je bil pri priči mrtev. Smrtno ponesrečeni je bil priden delavec ter zapušča ženo s sestro.

Pes prevrnil motorno kolo. 30 letni posestniški sin Ivan Ocvirk iz Št. Jurja ob Taboru je peljal svojo sestro učiteljico Angelo na motornem kolesu skozi Št. Pavel pri Preboldu. Na cesti se je zakadil v motor pes in ga prevrnil. Pri padcu se je Ocvirk Ivan močno poškodoval po rami ter komolcu, sestra pa se je hudo pobila po obrazu ter nogah. Poškodovana se zdravita v celjski bolnišnici.

Poškodba radi padca z motornega kolesa. Na Polulah pri Celju je padel z motornega kolesa in se je hudo poškodoval

To je res pravi užitek, če more človek ležati v taki prijetni lenobi na vročem soncu brez strahu pred sončarico. Moja koža še ni bila nikdar tako lepo rjava.

„... VERUJTE MI: ZA VAŠO KOŽO JE NAJBOLJŠA NIVEA!“

na glavi 40 letni mehanik Ojstrež iz Sp. Hudinje pri Celju.

Pri padcu z voza si zlomil nogo. Konji so se splašili in vrgli z voza 45 letnega hlapca Franca Turka od Sv. Florjana pri Rogatecu. Turk si je zlomil desno nogo in ima poškodbe po vsem telesu, ker je šlo čez eno kolo.

Šestmesečni otročiček zgorel. V Čretu pri Celju je začela pod večer goreti baraka, v kateri so prebivali: brezposelni Kranjc, njegova hči (Skoberne in njeni otroci. Radi pomanjkanja vode so se morali gasilci zadovoljiti z omejitvijo nesreče. Pri zaposlenosti z gašenjem so pozabili, da je ostal v baraki šestmesečni otročiček že omenjene Skobernetove. Obupana mati se je hotela pognati v ogenj, da bi otela otroka, a so ji brezglavo početje preprečili gasilci. Ženska je dobila tako hude opekline, da so jo spravili v bolnišnico. Otrokovo zgoznelo trupelce so našli pozneje na pogorišču.

Mlad visokošolec smrtno ponesrečil v planinah. Dne 29. junija zjutraj so se podali iz Tamarja na Gorenjskem proti Jalcu v Julijskih Alpah štirje ljubljanski plezalci. V prvi skupini je bil ljubljanski visokošolec Dušan Klepec s svojim prijateljem. Preplezati sta hotela smer inženerja Horna. V drugi skupini sta se spravila na preplezanje zahodnega grebena Jaloveca brata Deisinger, ki sta stavljeno nalogo srečno rešila. Slednja sta opazila na povratku na snegu črn predmet, v katerem sta prepoznala truplo Dušana Klepeca. Mladi hribolazec je padel 500 metrov globoko in obležal z razbito glavo. V steni sta zagledala tovariša smrtno ponesrečenega, ki jima je s klici dopovedal, da se je zaplezal in ne more nikamor. Do nesreče je prišlo, ker se je plezalcema utrgala vrvi. O nesreči je bila takoj obveščena reševalna odprava v Ratečah, ki je rešila in spravila po velikem trudu Klepčevega tovariša iz stene na varno. Rajnega Klepca

Z nožem zaklal leva

V okrožju Nduruga v Keniji v južni Afriki je zamorski pastir čuval čredo govedi. Nenadno se je nanjo vrgel lev. Pastir ga je skušal prepoditi najprvo s palico, nato pa se ga je moral ubraniti z nožem. Zamorci imajo naravnost praznoveren strah pred »kraljem živali«, zato ni čudno, da slavijo domačini pogumnega pastirja sedaj kot pravega narodnega junaka.

Največja globina Atlantika

Doslej znana najgloblja globina Atlantskega oceana znaša 8288 metrov, sedaj pa so izmerili v Karibskem morju globočino 9560 metrov. Najgloblje mesto morij so odkrili v Tihem oceanu in meri 10.603 metre.

ženske hude na tiste moške, ki jih ljubijo? Ali ubijajo svoje dobrotnike? Gospodje, bodite pametni! Poglejte to nežno deklico in pomislite, ali bi mogla storiti komu kaj žalega? Ona je nedolžna. Usmilite se je! Usmilite se njene uboge matere! Ne vzemite ji edine opore! Ne obsodite je, da ne boste obsojeni!

S tem je končal in sedel. Občinstvo, ki je napeto poslušalo njegova izvajanja, si je oddahnilo.

Zadnji je nastopil Kelly. Govoril je resno, stvarno. Opisal je vse okoliščine umora in na podlagi raznih dejstev dokazal, da je edino Nina krivak.

»Nina Mateskas je imela dovolj vzrokov za to, da se reši Kazimira. Ta jo je s svojim večnim vsiljevanjem jezil. Že to, da je Kazimir pri njih stanoval, je motilo njene odnose s Štefanom. Kazimirova pretnja, da bo Štefanu in drugim govoril o njenem prejšnjem življenju, ki je bilo precej pisano, jo je preplašila. Zbala se je, da jo bo Štefan zapustil, če bo doznal, kaka je bila, ljudje pa ji več ne bodo zapuili otrok v pouk. Ko je razmišljala o teh posledicah in videla samo sebe zapuščeno in brez zaslužka, je sklenila, da bo Kazimir skrivaj ubila. Javnost je pripravila na njegovo smrt z napovedovanjem možnosti, da si bo v obupu končal življenje. Vse okoliščine, ki sem jih bil v svojem govoru navedel, nepobitno pričajo o njeni krivdi in narekujejo za njo najtežjo kazen.

Sicer pa jaz nisem tu, da bi izsiljeval obsodbo Nine Mateskas. Hočem samo dokazati, da je umor izvršila ona in je v svoji zlobi in strahu šla tako

daleč, da je zločin naprtila popolnoma nedolžnemu človeku. Obtoženec ni mogel izvršiti umora, ker je bil odsoten. Njegova odsotnost je dokazana, četudi sta se državni tožilec in zastopnik obtoženke na vse načine trudila, da bi to preprečila, a se jima ni posrečilo. Kar se tiče Grenhuta, sem prepričan in izjavljam, da ni govoril resnice. Štefana ni mogel videti v petek, ker so priče dokazale, da je bil ves dan pri Sv. Roku. Ponovno izjavljam, da je Štefan Kmicič nedolžen in je dolžnost sodišča, da ga oprostijo.

Po govorih državnega tožilca in zagovornikov je vstal predsednik sodišča. Obrnil se je k porotnikom in resno dejal:

»Gospodje, umaknite se v drugo sobo in sedite.«

Porotniki so drug za drugim šli v sosednjo sobo. V dvorani je zavladala smrtna tišina. Ljudje so se zavedali, da gre za življenje in smrt dveh ljudi in resnost položaja jih je presunila.

Čez dobro uro so se vrata sosednje sobe odprla. Drug za drugim so prihajali porotniki. Zdelo se je, da so bili njihovi obrazi še bolj mrki in hladni ko med razpravo. Ko so zavzeli svoja mesta, je predsednik vprašal:

»Gospodje, ali ste sodili?«

»Da,« je resno odvrnil prvi porotnik.

»Kako ste razsodili v zadevi Nine Mateskas?«

»Krivka je, a dejanja ni izvršila s premišljenim namenom.«

»In drugi obtoženec, Štefan Kmicič?«

so prepeljali v Ljubljano in ga tam pokopali.

Smrten padec z lipe. Jernej Žibret, 45 letni progovni delavec iz Bloškega pri Zagorju ob Savi, je nabiral doma lipovo cvetje. Padel je z drevesa zelo globoko. Pri padcu si je zlomil obe nogi in je dobil še tako hude notranje poškodbe, da jim je podlegel v celjski bolnišnici.

Komaj otet iz Save. Pri Krškem se je vozil v čolniku po Savi trgovski vajenec Tone Pavlič. Pri veslanju je zgubil ravnotežje in se je prevrnil. Ker ni znal plavati, je vpil na pomoč. Odbrzela mu je na pomaganje s čolnom Marija Krivčeva, ki je letos dogotovila učiteljske. Potapljač se Pavliča je pozvala, naj se prime za zadnji del čolna, a ga je zagrabil pri sredini in ga prekucnil. Vajenec se je nato krčevito oprijel Krivčeve. K sreči je pogumna gospodična se oprijela za mostnico krškega mostu in je tako rešila sebe in že obupanega in izčrpanega vajenca.

Nesreča radi splašenih konj. S konjsko vprego sta se peljala v Brežice preko mosta posestnika: 72 letni Martin Kožar iz Velike Malene pri Čatežu in Martin Baškovec iz Mrzle vasi. Na mostu so se splašili konji radi avtomobila, ki je hotel obrniti na mostu in je vozil ritenski. Splašena konja sta zavozila v železno ograjo mosta. Pri nenadnem sunku sta padla oba posestnika na tla. Starega Martina Kožarja je vlekel voz nekaj časa naprej in je bil odan s hudimi poškodbami v brežiško bolnišnico. Baškovec je dobil le lažje poškodbe.

Usodepolno trčenje kolesarjev. Maks Urankar, posestnikov sin z Limbarske gore in zaposlen v Zagorju ob Savi, se je pripeljal s kolesom iz Handers. Iz Peč navzdol proti Kržatom se je pripeljal mladenič Ciril Avbelj, namenjen v Kolovrat. V dolini med Pečami in Pretržem sta trčila, ker sta oba vozila brez luči, s tako silo drug ob drugega, da sta obležala nezavestna. Obe kolesi sta zdrobljeni. Urankarja so odpeljali nezavestnega in v tako opasnem

stanju v bolnišnico, da dvomijo na njegovo okrevanje. Avbelj se je le laže poškodoval. Otroku, katerega je imel pri sebi na kolesu, se ni zgodilo nič hudega.

Prometna nesreča z dvema žrtvama. Zadnjo nedeljo popoldne se je zgodila na križišču ceste z železnico v Šiški pri Ljubljani strašna prometna nesreča, ki je zahtevala dve žrtvi. Pletilec Franc Debevec je peljal na motorju natakario Ivanko Planko. Ob pol dveh popoldne, ko pelje čez križišče v Šiški kopalni vlak iz Ljubljane, je hotel prehiteti vlak omenjeni motociklist. V trenutku, ko je bil motor na križišču, je zbila lokomotiva z vozila vozača in spremljevalko. Žensko je vlak popolnoma razmesaril in je bila pri priči mrtva. Motociklist Debevec je dobil tako hude notranje poškodbe, da dvomijo na njegovem okrevanju.

Otrok utonil v jami za napajanje živine. V jamo za napajanje živine je padla v šmartnem pri Litiji in utonila 15 mesečna Kavčičeva Rozika. Otrok se je igral na dvorišču, kjer ga je doletela v nezavaranem trenutku smrtna nesreča.

Smrt vsled padca z bezgovega drevesa. Franc Brulc, gostilničar v Kranju, je padel pri obiranju bezgovega cvetja z drevesa in se je tako hudo poškodoval, da je umrl zaradi notranjih poškodb in zloma noge v ljubljanski bolnici.

POŽARI

Pri Mariji v Brezju v mariborski okolici je nastal ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Ivana Valentinčiča. Gasilci so ogenj omejili, da se ni razširil na druge zgradbe. Škoda je precejšnja in je le deloma krita z zavarovalnino.

Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčnega kamna in zlatence urejuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda prebavo in pospešuje izpraznjenje črev. Kliniške izkušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče »Franz-Josefova« voda, pomešana z nekoliko vroče vode.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Pri Sv. Jerneju na Kozjaku ob severni meji je zgorela radi slabega dimnika domačija posestniku Gregorju Stramcu. Ogenj je presenetil domače ob polnoči v najbolj trdnem spanju in je uničil vse. Zgorelo je celo 2000 din gotovine, katere je hranila gospodinja na podstrešju.

V Laporju pri Slov. Bistrici je zgorela posestniku Jerneju Brglezu domačija. Gasilci so rešili gospodarsko poslopje.

V Hrastniku pod št. Gotardom je izbruhnil podtaknjen nočni ogenj v kozolcu dvojniki posestnika Ivana Hribarja iz Hrastnika. Ogenj je vpepelil dve gospodarski poslopji, ki sta bili delno napolnjeni s senom. Gasilci so preprečili, da se ogenj ni razširil proti sredi vasi.

V Štepanji vasi pri Ljubljani je vpepelil ogenj posestniku Antonu Čerinu 100.000 din vredna gospodarska poslopja. Gasilci so oteli hišo in sosednja poslopja.

Razne novice

Združenje vojnih invalidov, kraj. odbor v Mariboru, vabi in pozivlje vse vojne žrtve okraja Maribor levi in desni breg k polnoštevili udeležbi na rednem občnem zboru, ki bo v nedeljo, 9. julija, ob 9 dopoldne v dvorani Zadrugne gospodarske banke v Mariboru, Aleksandrova 6. Na tem občnem zboru se bo dalo tudi poročilo in tolmachenje nove invalidske uredbe in njene spremembe in dopolnitve, kakor tudi o pravilnikih k uredbi. Zato bo tembolj važno, da se sleherni vojna žrtev udeleži tega občnega zbora.

Obžalovanja vredni slučaji

Mladostni tat koles. Neverjetno izpričnost je dokazal s tatvinami koles komaj 12 letni šolar Anton V., katerega so prijeli orožniki iz Dravograda. Mladi nebodigatreba se je klatil ob državni cesti od Dravograda do Maribora ter kradel kolesa. V njegovem skrivališču so našli štiri kolesa, katera so bila vrnjena lastniku.

Presenečena vlomilca. V Smetanovi ulici v Mariboru izdeluje cementne izdelke g. Franc Ozim. Omenjeni je te dni popoldne spal v svoji sobi, ko je čul ropotanje po je-

»On je glavni krivec in je vse izvršil s premišljenim namenom.«

Sledila je grobna tišina. Prekinil jo je predsednik, ki je s slovesnim glasom dejal:

»Nina Mateskas, vstanite! Sodišče je vestno preiskalo vašo zadevo in zaslišalo izpovedi prič. Če se boste čez leta spomnili na te dogodke, boste uvideli, da smo upoštevali vse olajševalne okoliščine. V smislu obsodbe boste morali odslužiti kazen v državni jetnišnici v Ellingtonu. Obsojeni ste na dvanajst let ječe, kar je najmanjša kazen za take zločine.«

Predsednik je za nekaj časa utihnil, nato je velel:

»Štefan Kmicic, vstanite! Sodni zbor vas je spoznal za glavnega krivca in izreka nad vami smrtno obsodbo. Čas do izvršitve obsodbe boste preživeli v jetnišnici v Ellingtonu.«

Po izreku sodbe so se ljudje preplašeno in molče spogledali. Neka otrplost jih je prevzela. Le dva človeka se nista dala motiti: stari sodnik Harris in Slawson, poročevalec pikertonskega dnevnika. In samo ta je videl Štefanov obupni pogled, ko se je ozrl na mater, ki se je onesvestila in zgrudila v Alojzijino naročje.

Prvi se je otresel mučnega vtisa Skanlon. Obrnil se je k Nini in jo tolažil. Nato je šel h Kellyju, ki je ves potrj zbiral skupaj svoje zapiske.

»Nisem mislil, da bodo nad vašim varovancem izrekli najhujšo kazen. A povem vam, kaj bom storil. Pri državnem predsedniku bom zastavil ves svoj

vpliv in ga prosil, naj spremeni smrtno kazen v do-smrtno ječo.«

»Hvala lepa,« je ironično odvrnil Kelly. »To je najmanj, kar ste dolžni storiti.«

»A, tako mislite o stvari?« je osuplo vprašal Skanlon.

»Da!« je ostro odgovoril Kelly.

Obrnil se je ter šel za Alojzijo, ki je podpirala Štefanovo mater.

V hiši Naše Gospe je zavladala velika žalost. Dobre ženice kar niso hotele verjeti, da je Štefan v resnici obsojen na smrt. Ko pa sta jih Alojzija in odvetnik naposled prepričala, jih je prevzela pobitost. Umolknilo so ter druga za drugo šle v kapelo molit.

Štefanova mati je med tem bolestno ječala in vzdihovala v postelji. Pri njej je sedela Alojzija in jo tolažila z zagotavljanjem, da bo Štefan gotovo pomiloščen.

(Dalje sledi)

Vsi ki potujete, ne pozabite

na novi vozni red!

Dobite ga za 2 din v Tiskarni sv. Cirila

Dovtip

Neke jeseni še pred svetovno vojno so bile na Moravskem velike vaje avstrijske vojske. Po testu je jezditel poveljnik ene vojne stranke general Konrad Hötendorf z večjo skupino generalštabnih častnikov. Častniki so med potjo dohiteli in prehiteli čredo volov, ki se je lepo pomikala po cesti. Živina je ostala mirna, ko so jo prehiteli častniki, le en vol se je splašil, zdiral naprej ter se pomešal med častniške konje. Generalov pobočnik se je začel na ves glas smejati. Hötendorf ga je vprašal, čemu se smeje. Pobočnik pa mu je odgovoril: »To je gotovo prvi vol, ki je brez protekcije prišel v generalni štab.«

čilnici. Hitro je skočil kvišku in opazil dva moška, katera sta bežala iz hiše. Eden je držal Ozimovo listnico, v kateri je bilo 800 din. Okradeni je tekkel za uzmovičema in je prepoznal v enem svojega delavca, katerega je odpustil. Pozneje je policija prišla 28 letnega Franca Heuffel, kateri pa taji krivdo.

Vlom v stanovanje upokojenega orožnika. Baklado slovenskih fantov v Mariboru je izrabil neznanec za vlom v stanovanje upokojenega orožniškega narednika Jožefa Magdiča v Mlinski ulici, kateremu je sunil iz omare 516 din.

Nasilni vlomilec v rokah pravice. V Zg. Ročici v župniji Sv. Benedikt v Slov. goricah je vdrl v hišo posestnice Barbare Maričnik mlad neznanec. Ko je slišala ženska ropot, je vstala s postelje in šla pogledat. V kuhinji jo je tolovaj pobil s topim predmetom od nezvesti. Ko se je predramila, je opazila, da ji je neznanec odnesel dve steklenici žganja, steklenico olja in razne druge predmete. Orožniki od Sv. Trojice so imeli kmalu pravega tička. Aretirali so 18 letnega Vilibalda Kaučiča iz Zg. Porčiča, ki je bil nevaren Slov. goricam, ker je vlamljal v kleti ter kradel razno pijačo. Vdrl je v klet Marka Polanca v Zg. Žerjavcih in mu je odnesel 80 litrov šmarnice. V klet posestnice Marije Roškodič v Zg. Ročici je vlomil dvakrat in ji je odnesel po 50 litrov vina. Iz kleti posestnika Janeza Dajčmana v Zg. Žerjavcih je ukradel precej vina ter žganja. Mladi nebodigatreba ima gotovo še več tatvin ter vlomov na vesti, katere mu bo dokazala preiskava.

Lovski paznik v boju z divjima lovčema. Lovski paznik Marko Špeng je uslužben v lovišču dr. Ferdinanda Attemsa na Pohorju. Te dni je presenetil divja lovca Martina Topoliča in Ivana Kovačiča, ko sta hotela odnesti ustreljeno srno. Ker sta namerila puški vanj, je prvi sprožil paznik ter ranil Topoliča, katerega so prepeljali v mariborsko bolnišnico. Ivana Kovačiča so prijeli orožniki na njegovem domu, kjer so mu zaplenili puško ter srno.

Vlom v viničarijo. Viničarija inženerja Vaneka v Majšpergu je dobila nezaželen obisk. Neznani storilci so odnesli vso posteljnino ter nekaj obleke. Škoda znaša 2000 din.

Nevaren žepar prijet. V Celju na kolodvoru je bil aretiran 40 letni nevaren žepar Carič iz Vratnega pri Varaždinu. Prijeti je ogoljufal več celjskih trafikantov za 1779 din.

Vlomilec odnesel 15.000 din. V Bukovžlaku pri Celju je sunil neznan vlomilec iz gostilne Sodin 15.000 din gotovine.

Roparski napad na sejmarja. Posestnik Kadunc s Perovega pri Grosupljem je prodal na sejmu v Višnji gori vola za tri jurje. Ko se je vračal zvečer skozi gozd, ga je napadel neznanec z grožnjo: »Denar, sicer te zakoljem!« Tolovaj je zgrabil Kadunca za vrat, ga podrl na tla, mu odvzel denarnico ter zginil neznan kam.

Umor 52 letne ženske. Ludovik Bitežnik, 20 letni kotlar v Ljubljani, je javil 29. junija ob treh zjutraj, da je izvršila njegovala v Stožicah pri Ljubljani z očetom stanujoča 52 letna mačeha Alojzija Bitežnik samomor. Komisija je našla Bitežnikovo v mlaki krvi s prerezanim vratom, grlom in sapnikom. Ker ni bilo nikjer britve ali noža, je bilo koj sumljivo, da ne gre za samomor. Na podlagi raznih ugotovitev je

napovedala policija aretacijo očeta in sina, ki sta pa oba zanikala zločin. V nekem kotu v sobi so našli pozneje lepo zaprto britev, katere so se držali sveži madeži krvi. Prepričani so, da gre v tem žalostnem primeru za strašni umor.

Izpred sodišča

Izvršitev smrtne obsodbe. 4. julija ob 6. uri zjutraj je bil obešen na dvorišču jetnišnice mariborskega okrožnega sodišča tridesetletni rudar Silvester Kranjc iz Žerjava pri Črni. Omenjeni je lani 25. septembra umoril in izropal na povratu od nedeljske službe božje 73 letnega posestnika Petra Korošo.

★

Slovenska Krajina

Nova maša na Cankovi. V nedeljo, 9. julija, bo na Cankovi nova maša. H Gospodovemu oltarju bo prvič pristopil g. Anton Zelko, cankovski domačin. G. novomašnik je salezijanec. Vse študije je po večini dovršil v Italiji, kamor ga je kot 13 letnega privedel z mnogimi drugimi g. Radoha. Sprejem novomašnika bo v soboto proti večeru. Na dan nove maše bo posebno pomenljiv prizor, ko bo 30 pridnih cankovskih dečkov v zborni deklamaciji slovesno izročilo pred cerkvijo novomašniški križ. Slavnostni pridigar bo g. Drago Oberžan iz Maribora. Srečnemu novomašniku vsi domačini iskreno častitamo in se zahvaljujemo vsem, ki so ga pripeljali k oltarju, dasi nima več staršev.

Začetek šolskega leta na banovinski kmetijski šoli v Rakičanu pri Murski Soboti. Na banovinski kmetijski šoli v Rakičanu se začne novo šolsko leto 1. oktobra. Šola je enoletna in traja od 1. oktobra 1939 do 31. avgusta 1940. Vsi gojenci stanujejo v zavodu, kjer imajo hrano in vso drugo oskrbo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let in ne več kot 25 let ter z dobrim učnim uspehom dovršena ljudska šola. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša 75 din do največ 300 din. Prošnje za sprejem (banovinski kolek 10 din) je poslati ravnateljstvu šole v Rakičanu takoj, najkasneje pa do 20. avgusta, in priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo, 4. spričevalo o navedenosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, 5. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha (banovinski kolek 4 din), da bodo krili stroške šolanja, 6. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha (banovinski kolek 4 din), ki računajo na banovinsko ali kako drugo podporo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa povrnejo zavodu iz javnih sredstev prejete podpore, 7. davčno ali občinsko potrdilo o imovinskem stanju, o velikosti posestva in o višini neposrednih davkov pri vseh onih prosilcih, ki reflektirajo na znižanje vzdrževalnine. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov pa naj ob enem zaprosijo za primerno mesečno podporo pri pristojnih okrajnih kmetijskih odborih. O sprejemu se obveste prosilci pismeno. Vsa nadaljaja pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Bakovci. Prejšnjo soboto, 24. junija, dopoldne je skočil v deročo reko Muro 80 letni starček Cipot Nikolaj iz Murske Sobotice. Pri samomornem dejanju ga je videl neki mlinar, ki ga je skušal rešiti, a je bil njegov trud zaman. Trupla še niso našli. Kaj je vodilo starčka v smrt, se ne ve.

Prosečka vas. Prejšnji teden, 22. junija, se je ob 15 nebo močno zatemnilo. Med grmenjem

je udarjala tudi strela in udarila v gospodarsko poslopje bratov Küplen Kalmana in Ludovika, radi česar je dvema hlevoma in shrambama — brata vodita namreč vsak svoje gospodarstvo — zgorela slamnata streha in strešno ogrodje. Zgorelo je tudi okoli 35 stotov na podstrešju se nahajajočega sena. Škoda znaša nad 15.000 din, zavarovalnina pa le 7500 din. Požrtvovalnim gasilcem iz Prosečke vasi, Poznanovcev, Mačkovcev in Kovačevcev se je posrečilo ogenj omejiti.

Šalovci. Nedavno je bil na okrožnem sodišču v Murski Soboti obsojen naš rojak Kalman B. zaradi tatvine in še nekega nečednega dejanja na štiri mesece in pet dni strogega zapor.

Sebeborci. Pred nedavnim je bil na okrožnem sodišču v Murski Soboti zaradi tatvine obsojen na tri mesece strogega zapor Jože H. Obsojenec je letos spomladi skrivaj zahajal v klet posestnice Matis Pavle ter ji je znosil večjo količino vina, za kar je dobil sedaj »nagrada«.

Prosenjakovci. Vsem nam je še v živem spominu vlom, ki se je izvršil v februarju 1928 v poštni urad, kjer je bila odnešena 60 kg težka ročna blagajna, ter napad na pokojnega poštarja Horvat Janeza v marcu 1930, ki se je izvršil na poti med Selom in Prosenjakovci. Oblastvom se je po daljšem zasledovanju posrečilo izslediti dva, in to M. E. in P. L., ki sta osumljena, da sta to dejanje izvršila. Na podlagi indicijev sta bila izročena oblastem, kjer jima bodo skušali dejanji dokazati.

Murska Sobotica. Na samoupravni realni gimnaziji kneza Koclja je bila od 10. do 20. junija velika matura, ki je po desetih letih prva, a v času obstoja gimnazije pa tretja. K maturi je bilo pripuščenih 25 maturantov in 4 maturantke. Od teh je napravilo višji tečajni izpit 20 maturantov in 2 maturantki. Popravni izpit v avgustu bo delalo pet maturantov, kandidatini pa sta zavrtnjeni za eno leto. Ustmenega izpita je bilo oproščenih šest maturantov. V zvezi z veliko maturo je gimnazija praznovala tudi 20 letnico svojega obstoja. — Dne 24. junija je priredil tukajšnji športni klub Mura v mestnem kopališču propagandni plavalni nastop. Tekmovali so plavalci mariborskega plavalnega kluba in člani Mure. Prireditve je posetilo lepo število ljubiteljev plavalnega športa.

Turnišče. Pri nas je vedno več zanimanja za prosvetno delo, ki ga uspešno vodi g. dekan Jerič. Toda doslej nismo imeli za razne prireditve primerne prostora, zato bomo zidali Prosvetno dvorano, ki bo stala v bližini cerkve. Vse predpriprave za zidavo so že v polnem teku.

Cankova. Z odlokom poštnega ministra je bil na tukajšnjo pošto prestavljen iz Maribora Milan Kohov.

Naši rajni

Sv. Marjeta ob Pesnici. Dne 27. junija je preminula na dobrih delih daleč naokrog poznana Marija Polanec, ena najstarejših marjeških župljank. Vse njeno življenje je bila ena sama žrtev, saj je rodila in vzgojila 14 otrok. Svetovna morija kakor mnogim slovenskim materam tudi njej ni prizanesla. Na bojišče je odšlo pet njenih sinov. Po vojni ji je umrl mož Jakob in vzgoja še sedem nepreskrbljenih otrok je padla z vso težino na njena ramena. Vzgojila jih je v dobre ljudi v strogo katoliškem duhu in vsakemu od njih s svojo skrbno materinsko ljubeznijo preskrbela primeren življenjski prostor. Njeno priljubljenost med župljani je izpričal veličastni pogreb, ki je bil na Petrovo popoldne. Na grobu ji je spregovoril poslovinne besede njen vnuk g. Franjo Horvat, korni vikar v Šibeniku, ki je

SVOJCEM V TUJINI —

najsi bodo kjer koli po svetu: v Nemčiji, Franciji, Ameriki itd., pošiljajte »Slovenskega gospodarja«, ker jih bodo zanimalo domače novice. Pošljite nam njihove naslove! Naročnina za kraje izven naše države znaša celoletno 64 din, polletno 32 din.

tudi vodil spreved ob asistenci domačega g. župnika Antona Rantaše. Cerkveni pevci so rajnici zapeli v slovo žalostinke na domu in na pokopališču. Naj počiva v miru! Preostalih naše sožalje! — Na sedmini so žalujoči nabrali za fantovski odsek in dekliški krožek pri Sv. Marjeti ob Pesnici ter novo bogoslovje v Mariboru 181 din 50 par.

Negova. V častitljivi starosti 78 let je umrl Franc Ploj, ugleden posestnik in vzoren gospodar. Pogreb v sredo, 28. junija, je po številni udeležbi pokazal priljubljenost rajnika pri soobčanih. Naj mu bo zemljica lahka! — Domačim naše sožalje!

Sv. Barbara v Halozah. Dne 27. junija smo pokopali dobrega moža in posestnika Vidoviča Antona iz Gruškovca. Rad je zahajal v cerkev, bil je tudi stalen naročnik »Slov. gospodarja«. Mnogim je bil krstni in birmanski boter. Žalujoči vdovi naše sožalje, rajnemu pa naj sveti večna luč!

Gospodarska književnost

»Sadjarj in vrtnar«, 6. in 7. števil., prinaša članek ravnateljca Josipa Priola »Kaj moramo vedeti o varstvu sadnega drevja«. Pisec na kratko, a jedrnat in stvarno pove vse, kar se tiče varstva sadnega drevja. O črvičnosti goriških češenj piše inž. Rustja iz Gorice. Pravi, da se črvičnosti češenj najbolje ubranimo, če ne pustimo na drevesu pa tudi ne pod drevesom nobene češnje, niti košice, kajti tu je zarišče češnjeve muhe. O sadni letini piše Kafol. Dalje so še članki o kulturi orehov, o jabolčni sorti »pogačna«, o »vrtni repi« itd. Na koncu je pa obširno poročilo o redni letni skupščini Sadjarskega in vrtnarskega društva.

»Naše gorice«, št. 5 in 6, razpravljajo o zastalnih ter prinašajo poročila o občnem zboru Vinarskega društva in zahteve vinogradnikov, sprejete na XI. vinarskem kongresu 4. junija v Šmarju pri Jelšah. — V 6. številki je lep življenjski umrlega kmetijskega svetnika Franca Zweiflerja izpod peresa Josipa Priola, ter praktičen članek Ivana Šerbineka o njegovih izkušnjah s prežveplanim vinom. Anton Kosi nada. Ijuje s pregovori in izreki o vinski trti, Vinko Drole pa podaja navodila za delo v vinogradu in kleti.

»Kmetovalec«, št. 5, je zanimiv radi razprave Goričana o njegovem kmetovanju. Tudi ostali članki so poučni, vendar za nešolanega kmeta težko razumljivi in skoraj preučeni, dočim je praktičnega malo v njih. Služijo pa dobro kmetijskemu strokovnjaku, ki hoče biti o vsem poučen.

»Poljoprivredni glasnik« z dne 1. junija poroča o razstavi živine v Novem Sadu, o kateri prinaša tudi slike. Veliko zlatih zrn je v Beležkah. Ostali članki (pisani v srbohrvaščini) se pa preveč oddaljujejo od prakse, izvemši članek o negi vina.

»Kmečka žena«, št. 6, prinaša pouk o perutnini, moljih in članek inž. Simoniča o kapusovem belinu, škodljivcu zelja. Lea Fatur pa razpravlja o limoni in njeni uporabljivosti, dr. Justin pa o zdravju. Ostali del revije je leposloven, izpolnjen s pesmimi Marije Brenčič in lepimi slikami.

Društvene vesti

Velika tombola fantovskega odseka pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Trojiški fantovski odsek priredi v nedeljo, 9. julija, ob treh popoldne pod samostansko lipo veliko tombolo z desetimi glavnimi tombolami in 400 dobitki. Dobitek je namenjen za gradnjo Prosветnega doma.

Škale pri Velenjah. Prosветno društvo Slomšek priredi v nedeljo, 9. julija, ob treh popoldne veliko tombolo. Vršila se bo v škalah na prostranem trgu pred cerkvijo. Za par dinarjev dobiš lahko kompletno spalnico, moško ali žensko kolo, svilen blago za žensko obleko, dva kub. metra borovega lesa, dva sežnja bukovih drv, vrečo bele moke in več voz premoga. Vrh tega še več sto lepih in praktičnih dobitkov. Tombolske karte po 2 din se dobe pri društvenih odbornikih. Čisti dobiček je namenjen za dograditev Prosветnega doma. Vsa sosednja društva in

prijatelje krščanske prosvete prosimo, da nas posetijo v obilnem številu in pomagajo najmlajšemu društvu v šaleški dolini s svojo podporo do popolnega razmaha. Na veselo svidenje!

Teharje. Tukajšnje Prosветno društvo je sklicalo 18. junija prosветni sestanek župljanov, ki se ga je udeležilo okrog 130 oseb. Namen sestanka je bil, pokazati narodno zavest, opozoriti ljudstvo na nevarnost komunizma in vzbuditi zanimanje za katoliško prosveto. Govorili so: g. Bogomil Burnik, ki je pozival, da bi navzoči pomagali graditi prosветni dom, g. kaplan Orešnik, ki je osebno opazoval komunistično propagando v Franciji, in g. učitelj Volavšek, ki je navzoče opozarjal na vzgojo v naših prosветnih organizacijah.

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo, 9. julija, bomo po večernicah ponovili v Katoliškem domu preseljivo dramo iz svetovne vojne: »A njega ni«, katero smo igrali o božiču z velikim uspehom. Vsi ste vabljeni!

Dopisi

Maribor. 50 letnico učiteljske mature obhajajo v nedeljo, 9. julija, v Mariboru sledeči gg. učitelji: Cizelj M. (Maribor), Kranjc J. (Šmartno ob Paki), Kurbus T. (Rogaška Slatina), Ogrižek Jul. (Gradec), Iglar Fr. (Slovenjgradec), Ratelj Fr. (Vildon), Serbec J. (Lipnica), Terčak J. (Šmartno ob Paki), Zacherl Fr. (Ljutomer). Ob devetih zbirališčih v starem učiteljskem, ob 11 sv. maša v stolnici za pokojne profesorje in tovariše, obisk grobov itd. Jubilantom »Slov. gospodar« k lepi obletnici iskreno častita!

700 letnica minoritskega samostana v Ptuj pod pokroviteljstvom g. dr. Antona Korošca. 700 letnica obstoja minoritskega samostana v Ptuj bo 5., 6. in 7. avgusta. Pokroviteljstvo nad taborom je prevzel g. dr. Anton Korošec, predsednik senata. Svojo navzočnost so prijavili trije škofje: dr. Ivan Tomažič, škof lavantinski, dr. Gregor Rožman, škof ljubljanski, in dr. Mileta, škof šibeniški. Tretji dan bo zahvalno romanje k Mariji božji na Ptujsko goro. Romanje bo vodil g. dr. Gregor Rožman, škof iz Ljubljane.

Zrkovce pri Mariboru. Gasilska četa priredi v nedeljo, 9. julija, na vrtu pri Gasilskem domu veselico, h kateri vabi vse prijatelje čete.

Sv. Peter pri Mariboru. Naša deška šola dobi novo učno moč, in sicer je premeščen k nam g. Anton Korber, šolski upravitelj pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, novemu šolniku, ki je naše gore list, kliče: dobrodošel! — Prosto-voljna gasilska četa pri Sv. Petru ima v nedeljo, 9. julija, svojo običajno letno vrtno veselico na vrtu gostilne g. Sande. Pričetek ob 15. Vstopnine ni. Ugodne avtobusne zveze.

Sv. Miklavž na Dravskem polju. V nedeljo, dne 18. junija, smo imeli pri nas lepo slovesnost prvega sv. obhajila. Po sv. maši so se zbrali prvo-obhajanci in vsa šolska mladina v šoli v lepo okrašenem razredu. Navzoči so bili g. dekan, učiteljstvo in starši. Mladina je nastopila s petjem in deklamacijami. Sledil je okusen zajtrk. Vsa šolska mladina je bila deležna slaščic. — Iskrena hvala vsem, ki so pripomogli k tej lepi slovesnosti. Posebna hvala pa gospe Drogenik, ki je s svojo kuharsko umetnostjo pripravila našim malčkom tako lep spomin na prvo sv. obhajilo.

Laporje. Posestnika Jerneja Brglez (Iskreta) je zadela nesreča. Ono noč mu je zgorela hiša. — Cekov Pepi iz Hošnice je prevzel domače veleposestvo in se poročil. Vzel je Kodrič Julčko s Križnega vrha. — Na mariborski fantovski tabor jih je od nas šlo zelo veliko. Poguma nam dež ni prav nič vzel! — Letina dobro obeta; silje je čudovito lepo, od sadja so pa najbolj polne slive. Bog nas varuj hude ure!

Sv. Barbara v Halozah. V zadnjem času so zopet naši orožniki razkrinkali osebe, ki so kradle vino v Pohorju posestnici in vdovi iz Okiča, ki ima tam svojo gorico. Našli so zgubljen klobuk in vžigalnik, kar je storilec zgubil na begu, ko je bil pri tatvini zasačen. Storilec je vse skesano priznal tudi na sodišču. Upamo, da bomo sedaj imeli v Pohorju zopet mir in varnost!

Gospodarsko prosветni dan v Št. Danijelu na Koroškem

Okrajni kmetijski odbor v Dravogradu priredi s sodelovanjem podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva, krajevne Kmečke zveze, Prosветnega društva in ostalih kmetijskih organizacij Mežiške doline v nedeljo, dne 16. julija, pri Št. Danijelu nad Prevaljami gospodarsko-prosветni dan. Pokrovitelj prireditve je g. ban dr. Marko Natlačen.

Spored je sledeč: Ob devetih bo sveta maša z ljudskim petjem, ob desetih bo blagoslovitev drevesnice, nato pa bo zborovanje z govori raznih strokovnjakov na gospodarsko-prosветnem področju.

Ob pol dveh popoldne bo izvajalo Prosветno društvo v Št. Danijelu igro »Miklova Zala«. Po igri bo kmečko veselje in prosta zabava. Ves dan prireditve se vrši srečolov. — V primeru slabega vremena na ta dan se bo prireditve vršila 30. julija.

Prijatelji od blizu in daleč: pridite med nas Korošce!

Okraski in predmeti za veselice

razglednice za šaljivo pošto itd.

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Poslednje vesti

V NAŠI DRŽAVI

Džafar Kulenović tudi zastopnik umrlega prometnega ministra. Spredaj poročamo o nenadni smrti prometnega ministra dr. Mehmeda Spaha in o njegovem političnem nasledniku, za katerega je bil soglasno izvoljen dr. Džafar Kulenović. Dne 3. julija je bil g. Kulenović imenovan za zastopnika prometnega ministra. Dr. Kulenović je po poklicu odvetnik in se je rodil leta 1877 v Brčkem. Bil je že poslanec v ustavotvorni skupščini leta 1920, a je bil proti glasovanju muslimanov za vidovdansko ustavo. Leta 1935 je zopet kandidiral in prav tako leta 1938. Kulenović je eden najuglednejših muslimanov in je spadal v krog najožjih sodelavcev dr. Spahe.

V DRUGIH DRŽAVAH

Italijanski zunanji minister obišče Španijo. Italijanski zunanji minister grof Ciano prispe na Špansko v Barcelono 10. julija in bo potoval po deželi do 23. julija.

Bolgarski ministrski predsednik odpotoval v Nemčijo. Spredaj poročamo o obisku bolgarskega ministrskega predsednika Kjuševanov v Berlinu pri nemškem kanclerju Hitlerju. Kjuševanov se je odpeljal iz Sofije v Nemčijo 3. julija z večernim vlakom. Iz Nemčije bo odpotoval šef bolgarske vlade v Italijo na dopust. Ob vrnitvi v domovino se bo ustavil v Beogradu, kjer bo imel razgovore z jugoslovanskimi državniki o mednarodnem položaju.

Povodnji na Bolgarskem, v Romuniji in Grčiji. Bolgarijo, Romunijo in Grčijo je zadela zadnji petek strašna povodenj, kakor je ljudje ne pomnijo. Na več krajih so se utrgali oblaki, lilo je kakor iz škafa, razbesneli so se hudourniki in povzročili nepregledna opustošenja in škodo. Bolgarski hudournik Rosica se je zaletel sredi noči kakor slap v mestece Ševljevo ter odnesel s seboj 200 hiš in 100 ljudi. Več kot tretjina mesta je porušena. Čez dve uri po prvi strašni nesreči je v drugič prihrumela voda nad mesto in ga spremenila v jezero. — Istočasno so divjale silne nevihte po Romuniji, kjer so imeli pred kratkim 50 stopinj vročine. — Iz grške prestolnice Aten poročajo, da je razsajala v grški Tesaliji celih 10 ur tako huda nevihta, da je bila železniška proga iz Aten v Solun na več mestih pod vodo. Tri vasi so plazovi uničili, osem ljudi je utonilo, uničeni so vsi poljski pridelki in goveja živina.

V juliju še ne bo nič kaj posebnega. Spredaj poročamo o zelo resnem položaju v Evropi. Najbolj nevarna sporna točka je mesto Gdansk, katerega zahteva Nemčija zase in izjavlja o njem Poljska, da ga ne da, ker je zanj kot pristanišče življenjskega pomena. Glede Gdanska pravijo najnovejša poročila iz Londona, da bo Nemčija mirovala celi julij, ker imajo Nemci ta mesec žetev. Nemčija nikakor ne želi, da bi nastale motnje pred žetvijo, katero hočejo spraviti povsem mirno v skladišča.

Rusi vdrl 20 km daleč v Mandžurijo. Po poročilih iz japonskega prestolnega mesta Tokio so vdrl tri mongolsko-sovjetske divizije na mandžursko ozemlje (ki je pod pokroviteljstvom Japonske) v okolico Buirskega jezera. Posamezni oddelki so prodrli 20 km čez mejo. Japonska vojska

nadaljuje s protinapadi, čeprav jo je sovražnik prisilil, da se je umaknila proti reki Kalka.

Kamen izpod neba ali meteor padel. V Združenih državah Severne Amerike, v državi Oregon, je padel zadnjo nedeljo zvečer velik kamen izpod neba ali meteor. Pred padcem na zemljo se je v zraku razletel. Udar meteorja na tla so slišali 60 kilometrov daleč in so občutili tudi potres, kateri je poškodoval več hiš. Prvi eksploziji meteorja je sledilo več manjših.

DOMAČE NOVICE

Potne olajšave za obiralce hmelja. Na posredovanje g. poslanca Alojzija Mihelčiča je prometno ministrstvo odobrilo za obiralce hmelja tudi letos iste vozne olajšave kakor prejšnja leta.

Tovorni avto zadel ob zadnji del enovprežnega voza. Zadnjo soboto zvečer je peljal od Cvetkovcev-Trgovica pri Veliki Nedelji z enovprežnim vozom 48 letni Friderik Petek iz Cvetkovcev. Zada na vozu je stala njegova 36 letna žena Antonija. Nasproti je pripeljal velik tovorni avto, katerega se je konj ustrašil in je začel skakati po cesti in tiščati voz nazaj. Tovorni avtomobil je zadel ob zadnji del voza in je zagrabil Petkovo ženo, katera je dobila hude poškodbe po glavi, rokah, po levi nogi in raztrgalo ji je obleko. Ponesrečeno Petkovo so odpeljali k zdravniku, ki ji je nudil prvo pomoč, od tam pa se je odpeljala v ptujsko bolnišnico.

Pozor pred sleparjema! Po Dravski dolini in v okolici Maribora se klatita dva kamnoseška delavca, katera se izdajata za zastopnika mariborske kamnoseške družbe. Sprejemata naročila in kasirata naplata za postavitev cemenih nagrobnih spomenikov. O delu pa ni sledu. Na ta način sta osleparila župana na Remšniku ob severni meji za 800 din, tamošnjega gostilničarja Čokla pa za 300 din.

Sreča v nesreči. V petek, 30. junija, je doživel posestnik Anton Goli iz Rudnika pri Ljubljani srečo v nesreči. Goli se je odpravil kmalu popoldne s tremi praznimi vozovi po seno. Ko je zavil z državne ceste na Črno cesto, ni čul radi ropota vozov po dolenjski progi prihajajočega potniškega vlaka. Prišlo bi bilo do hude nesreče, da ga ni opozorila neka ženska z vpitjem, da prihaja vlak in naj požene čez križišče konja. Goli je imel še toliko duhaprisotnosti, da je ubogal žensko in je bil s konji in prvim vozom že preko tira, ko je zadel vlak v zadnji in deloma v srednji voz. Zadnji voz je razkadila lokomotiva na drobne koše. Sunek je bil tako hud, da je do tal zvil zraven na železnem drogu pritrjeno svarilo z napisom: Pozor na vlak!

Umrli skesano in spravljen z Bogom. Po našem poročilu med novicami je bil 4. julija ob šestih zjutraj na dvorišču jetnišnice mariborskega okrožnega sodišča obošen Silvester Kranjc. Na smrt obsojeni se je skesano spovedal, je prejel pobožno sv. obhajilo in je šel mirno v smrt. Ko je stal pod vislicami, se je že oglasil posmrtni zvonček iz frančiškanskega zvonika in je čul na smrt obsojeni tik pred smrtjo njemu namenjeno poslednje zvonjenje na tem svetu.

Smrtna nesreča kolesarja. Zadnjo nedeljo je prišlo do smrtne nesreče na zelo nevar-

Ali si že obnovil naročnino?

nem ovinku poleg gostilne Oven v Radohovi vasi na Kranjskem. Alojzij Grabljevec, 39 letni vzorni kmečki fant iz Vel. Dol v občini Veliki Gaber, se je vozil na kolesu počasi po omenjenem klanecu. Izza ovinka se mu je pripeljal v nasprotno stran proti Ljubljani italijanski osebni avto. Srečanje je zmedlo kolesarja in avtomobilista. Biciklist se je skušal rešiti na levo v mejo, a že mu je v zmedenosti sledil tudi avto. Kolesar je udaril v levo luč avtomobila z glavo s tako silo, da se je ubil. Pri silovitem trčenju si je razbil lobanjo ter strl obe nogi in ga je še vlekel avtomobil na blatniku dva metra, nakar je ponesrečeni odletel na tla. Pokojni je bil vzor fantovske Marijine družbe v Št. Vidu in je bil na dan smrtne nesreče z drugimi fanti in možmi pri sv. obhajilu.

Padel s češnje in se ubil. V Veliki Stari vasi pri Grosuplju na Dolenjskem je pri obiranju češenj padel z drevesa Franc Vidic tako nesrečno, da je obležal na mestu mrtev. Rajni zapušča ženo in dva neprekrbljena otroka.

NAŠI RAJNI

Razvanje pri Mariboru. Vsa tukajšnja okolica z vodstvom in delavstvom tovarne »Teksta d. d.« na Teznu žaluje za dobrim in priljubljenim Antonom Petkom, ki je umrl v soboto, 1. julija, v 37. letu starosti. Pokopali smo ga v ponedeljek na pokopališču pri cerkvi sv. Mihaela v Razvanju. Na zadnji poti ga je spremljalo vse delavstvo in vsa okolica kljub lepemu delovnemu popoldnevu. V imenu tovarne in delavstva se je od pokojnika poslovil tovarniški uradnik g. Murko. Pokojni je bil vedno zaveden v katoliških vrstah, vodil je borbe z nasilno Orjuno ter je sploh sovražil krivico in nasilje. Bil je izučeni vrtnar, toda usoda mu na tem polju ni dala življenjskih pogojev. Njegov značaj je bil odkrit, pošten, tovariški. Zapušča ženo in tri nedoletne in neprekrbljene fantke. Bog mu daj plačilo za njegovo trpljenje — žalujočim pa naše sožalje!

Negova. Pri kopanju v ščavnici je utonil dne 28. junija 11 letni Anton Tkauč iz Lukara pri Negovi. Pokopali smo ga 1. julija. Na zadnji poti so ga spremljali vsi učenci ljudske šole in številno sosodstvo. Naj počiva v miru! — Žalujočim naše sožalje!

DOPISI

Sv. Areh na Pohorju. Naznanja se vsem pobožnim romarjem in častilcem sv. Areha od blizu in daleč, da bomo obhajali god 16. julija po sledečem redu: ob 7 prva sv. maša, druga sv. maša s procesijo bo ob 10. Imeli bomo ob 9. julija do 8. septembra vsako nedeljo ob 10 sveto mašo. Častilci sv. Areha, pridite!

Graška gora pri Slovenjgradcu. Spored proslave 25 letnice okrajnega pašnika 9. julija: ob 10. uri sv. maša na prostem, nato pozdravni nagovor, nakar slede razne spominske poklonitve; govori zastopnikov oblasti in organizacij, blagoslovitev prenovljenega spominskega znamenja, ogled pašnika, prosta zabava s spevoigro »Snuhači«. Vsi prisrčno vabljeni!

Sv. Jurij ob juž. žel. Kmečka zveza obnovi v nedeljo, 9. julija, zgodovinsko ljudsko igro »Mlinarjev Janez«. Pričetek igre ob štirih popoldne na prostoru za Katoliškim domom v Sv. Juriju. Pri igri sodeluje 80 oseb. Ker je igra iz domačega zgodovinskega porekla, iz časov gospodstva močasnih celjskih grofov, se občinstvo še prav posebno opozarja na to in vabi k obilni udeležbi. — V slučaju, da bo ta dan deževno vreme, se bo igra predvajala naslednjo nedeljo, 16. julija.

Avgust Šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

»Kakega zloдея bom pa jaz?« je vprašal Janko. »Ti zdaj kar lepo tiho bodi! Drži se pred gosposko neumno in sladko, čakaj, da izvohaš, ko bodo začeli popisovati volilce. Tedaj pride za tebe čas. Reci tedaj gospodi, da si čul, kako hodijo po vasi ljudje iz mesta in da govori to in ono! Reci, da jih ne poznaš, ampak da paziš na nje! Rekli ti bodo, da agitiraj med ljudmi za staro gosposko, dali ti bodo denarja. Ti pa vzemi!«

»Vzamem ga naj?« je zazijal župan. »Pa saj ti gospodje, ki zdaj vlada, niso naši.«

»Pa seveda ga vzemi! Pa reci, da je vse v redu, da je vse vdano stari gosposki in da bodo vsi do zadnjega glasovali za sedanje gospode, samo naj ti dajo tiskan list in poprašaj, katera je prava barva!«

»In potlej? Aha!« se je spomnil Janko in nasmešnil, »zdaj vem.«

»Potem pa vrag, hihi!« je zakikerikal Mikica, »moj slepi kanclist pa bo dobil svoj pašuš circumdederunt! Haha! Vrag te posodil, Luka, škoda, da si tak capin, škoda, da te mati ni rodila za gospoda! Kakor si pameten, imel bi hišo sredi mesta in ženo — — —«

»Molči, teslo!« se je otresele Luka. Sklonil je glavo, malo se je zamislil, čez čelo mu je švignila nejevolja. Potem je urno skočil na noge, pobral bankovce, izlil ostanek vina vase, potisnil klobuk na glavo, rekel »lahko noč!« in odhitel v noč in temo.

»Ha!« je zazdehal Mikica, vstal in pogledal Janka, »ali bi še?«

»Hm!« je zabrundal Janko in si z laktom obrisal klobuk, »mislim, da ne bi.«

»Saj imava denarja, e!«

»Dosti je kapljice. Dolgo sva čakala Luko. Jutri se pri Ivančiču ženijo. Bo dela dosti.«

»Vraga! Dobro, da vem. Lepa prilžnost! Kjer je medu, tam so tudi miši. Tu bom napeljal niti, da zašivam stari gosposki mrtvaški prt.«

»Pazi! Veš, da moram stiskati oči. Jaz sem —«

»Ti si uraden človek! Ha! Ha! Ne boj se! Jaz bom samo od strani netil. Pojdiva!«

Prijela sta se pod pazduho in se odmajala proti vasi, nad katero se je razprostiral mir in mrak.

II.

Nebo se je razjasnilo kakor steklo, sonce je veselo sijalo, kakor da se veseli pomladi in poletja, namesto da bi otožno očakovalo zimo; bilo je pač, kakor pravijo, babje leto. Zemlja je kazala v soncu suho orumenelo listje in druge ostanke minule bujne lepote, kakor goljufa zarjavela devica ljudi z mažami in rdečilom na svojem ovenelem licu. Še celo kak predrzen vrabec je zaprhutal in začivkal po smetišču.

Bilo je proti poldnevu in na samo nedeljo. V jami zraven ceste, dobro skrit za robidjem, je sedel berač Luka in kadil iz kratke ilove pipice.

Luka je bil malokdaj otožen. Navadno je gledal v svet brezskrbno kakor človek, ki mu med rebri samo kos mesa poskakuje, ki pa pravega srca nima; kajti žalostiti se more le človek, ki ima srce. Ne le enkrat se je nasmejal kaki porednosti, da, celo hudobiji. Če je kdo kaj narobe naredil, je Luka navadno rekel: »Eh, pametna glava!«, če pa so tata na kraji ujeli, je pomigal z glavo in menil: »Prav mu je! Norec je! Ni se naučil pameti. Takih tepcev ni treba na svetu.« Jeziti se je znal in še kako, divjati je znal in gorje mu, ki bi mu ob taki priliki prišel v pest!

V mestu so ga vsi smatrali za berača. Ljudje so mu dajali bolj iz navade kakor iz usmiljenja. Tako je marsikak groš nabral v svojo klofeto. Nihče ni vprašal, kaj Luka prav za prav dela, vsak je mislil, da pač moli. Kdo bi tudi spraševal?

Ljudje so ga že dolgo let bili vajeni, poznali so ga še kot dečka, potem kot mladeniča, nazadnje moža, vedno je bil berač. Luka je bil Zagrebčan. Tu je, živeti mora, pobiti ga ne smeš, kaj bi torej brez potrebe spraševal?

Ali je bil dober? Ali je bil hudoben? Ali more biti tak človek dober? Za hudobnega pa ga smeš spoznati le tedaj, če ga sodnija zaradi kakega greha prime.

Nihče ne vprašuje po njegovem srcu. Ljudje gredo mimo njega kakor mimo trnovega grma, in če komu slučajno oko obvisi na njem, se človek pač spomni, da so na svetu tudi muhe, krti in črvi, zakaj bi ne bili še taki reveži!

Danes je bil Luka čudno žalosten, nikoli nisi videl na njem takega obraza. Navadno se je takole sončil kakor kuščarji in martinčki, ko je sedel v jami zraven ceste in počasi pihal dim iz pipice. Pogosto je tako sedel, gledal v zrak, včasih se je veselo nasmejal, kakor da mu je šinila pametna misel v glavo. Ni se ogibal ljudi, niti menil se ni zanje, ki so šli mimo njega, še celo tako je bilo, kakor da se ponaša s svojimi capami.

Danes je strmel predse s srepim pogledom, le zdaj pa zdaj je poškilil izpod očesa in se zazrl za belim obročem dima, ki se je veselo dvigal v zrak. Rekel bi, da je bil tem belim obročem nevoščljiv. Žalost, ki je legla na te njegove surove poteze, je nekako blažila otožno lice, le včasih so mu mišice v licu čudno vzdrgetale, kakor da jih krči obup.

Jutro je bilo tako lepo in jasno, mehka toplota se je razprostirala okoli, sonce je bilo danes vse sijajno, vsaka hiša, vsak grm, vsaka stvarca je drhtela v jesenskem zlatu, samo njegove cunje so bile v tem soncu še bolj odurne, še bolj grde; bilo mu je, kakor da visijo na njem ko srajca iz svinca, ki ga stiška k tlom; bilo mu je, da je nesrečnejši od onega črva, ki se pred njim po zemlji zvija.

»Škoda, da si tak capin, škoda, da te mati ni rodila za gospoda! Kakor si pameten, imel bi hišo sredi mesta in ženo —«

Te besede so mu greble po možganih kakor krt. Nikoli ni čul takih besed. Zdaj jih je čul, zdaj so mu vžgale glavo.

Toda kdo jih je rekel?

Mikica, izvržek, ki je njemu — beraču — služil za denar, izgubljen ničvrednež, ki je živel od goljufije, človek, ki mu usoda v začetku življenja ni postregla s kamnom namesto s kruhom, pijanec, ki se je po svoji krivdi zvalil v blato tega sveta — ta ga zasmehuje!

Luka se je skoraj sramoval.

A on? Kaj je on? Zakaj je na svetu? Kako je prišel na svet?

Padel je na svet, kakor pade na svet zrno toče. Mestni stražnik je nekega jutra našel na ulici golega novorojenčka, ga pobral in odnesel v mestno hišo. To je bil on. Ker pa mora imeti vsako ljudsko bitje ime iz koledarja, so ga krstili za Luka in, ker je več Lukežev na svetu in mu niso vedeli ne za očeta ne za mater ne za dom, so mu mestni gospodje nadeli priimek »Nepoznanič«.

Vse to mu je povedal stari mestni kastelan, ki je predlanskim umrl.

Kaka sreča, ko bi bil nezakonski! Nezakonski otrok nima očeta, ima pa mater, ki ga greje z rokami, ki mu da vsak grizljaj kruha od srca.

Pa niti tega! Niti tega!

Prvo suho skorjo, ki se je je spominjal — a pomnil je vse od svojega petega leta — so mu vrgli pred noge, kakor se vrže psu kost.

Prve besede, ki jih je razumel iz človeških ust, so bile kletev na njega, na njegovo mater.

Najprej so ga dali v rejo zadirčni starki, ki je stanovala v zakajeni kamri. Bog si ga vej, kako ga je pretepala, kako je v povojih stradal! Luka se tega seveda ne spominja, a bržkone je molčal.

(Dalje sledi)

Nov redilni prašek za prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Moštna esenca Mostin za izdelovanje prvovrstne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenici 15 din.

JABLIN

za izdelovanje domače pijače brez dodatka pravega sadjevca. Zavitek za 50 litrov 20 din, s poštnino 26 din.

Prašek za pisanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebelenje govedi in telet. Veliki zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 zavitek 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri kravah ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo. 1 zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitke 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdržuje sveže in bistre ter preprečuje najpogostejše konjske bolezni, posebno katar 1 zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitke 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din. Pravi Redin, Govedin, Mlekin, Konjin ter Mostin se dobi samo v zavitkih z gornjimi slikami in ga prodaja samo

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica

Zaloga v Celju:
Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17
Zaloga v Ptuj:
Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

Kmečka trgovina

Cene lesu se dvigajo

Politični dogodki so povzročali, da so cene lesu stalno nihale. Odkar pa je Anglija postala bolj odločna v politiki, se je tudi na lesnem tržišču jelo opazovati, da se cene dvigajo. Angleške zaloge lesa so izčrpane, poleg tega pa rabi Anglija iz dneva v dan več lesa v vojaške namene, predvsem za zračno obrambo. Rusija, ki je v prejšnjih letih toliko silila s svojim lesom na evropska tržišča, prav tako ponehava s svojim izvozom lesa in pričakujejo, da ga bo letos še manj izvozila kakor lani. Prav tako omejujejo izvoz lesa v skandinavskih in baltičkih državah. Radi tega se tudi cene lesu na vseh svobodnih tržiščih dvigajo. Edino na nemških tržiščih se cene lesu niso bistveno spremenile, ker ima Nemčija zbog dirigiranega gospodarstva cene že vnaprej določene, toda kar tako pa tudi v Nemčiji ne gre, kajti vpliv svobodnih tržišč se čuti tudi na nemškem trgu.

Iz naše države se je izvoz lesa povečal v mesecu maju za 30.9%, v prvih petih mesecih letošnjega leta pa za 28.37%. V Nemčijo smo v maju izvozili za 17.4 milijone din lesa, v Italijo za 23.7 milijonov din, v Anglijo za 13.2 milij. din, na Madžarsko za 12 milijonov din, v Egipt za 4 milijone din, na Nizozemsko za 2.6 milij. din, v Argentino za 2.5 milij. din, v vse ostale države skupno pa za 17 milijonov din. Cene na domačih slovenskih lesnih tržiščih so stalne. Mnogo škode so naredile zadnje povodnji, ki so odnesle mnogo dragocenega lesa, žage so stale, splavarjenje je bilo otežkočeno. Vse to je boljši razvoj naše lesne trgovine zavrla. Najbolj se kupuje stavbeni les, to je tesani hlodi in deske. Izvoz na Madžarsko se izboljšuje, Nemčija pa je ponovno začela nakupovati železniške prage.

Cene pšenice

V letošnjem letu pričakujejo izredno dobro letino pšenice, posebno v Zedinjenih državah Severne Amerike in v Kanadi. Radi tega so cene pšenice na svobodnem svetovnem trgu padle in je bila pšenica v Liverpoolu na Angleškem v teh dneh najnižja od leta 1931 sem. Povprečno je na mednarodnih tržiščih cena pšenici okrog 80 do 90 din za 100 kg.

V naši državi so kmetovalci v Vojvodini, kjer pridelajo največ pšenice, potom svojih kmetijskih zbornic predlagali, da se določi letošnja cena pšenici 180 din za 100 kg, a oni, ki pšenico kupujejo (Dalmacija, Hercegovina, Slovenija itd.), so pa predlagali, da se naj pšenica prodaja v državi po 140 din za 100 kg. Kmetijski minister je vzel srednjo pot ter določil, da bo letošnja cena pšenici 165 din za 100 kg. Ker naša država žito izvažala, bo morala na mednarodnih tržiščih prav tako prodajati pšenico po 80—90 din za 100 kg in bo torej pšenica v državi še enkrat dražja kot pa na mednarodnih trgih. Tudi Madžarska, Romunija in Bolgarija se poslužujejo istih metod pri izvozu žita kot naša država, toda ne v taki meri kot pri nas.

Gospodarske zanimivosti

Slinavka in parkljevka je po najnovejšem izkazu živalskih kužnih bolezni še v okrajih Črnomelj, Kamnik, Kočevje, Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Ljubljana okolica in mesto, in to samo v nekaterih vaseh, največ v črnomeljskem okraju in v okraju Ljubljana okolica. V okraju Šmarje pri Jelšah pa v Kozjem, Nezbišah, Pristavi, Kunšpergu in pri Sv. Petru pod Sv. gorami, v laškem okraju pa v Brnici, Hrastniku, Laškem, Gornji Rečici in Strmcu, občina Sv. Krištof.

30 milijonov dinarjev je dal na razpolago naš finančni minister kmetijskemu ministru na podlagi § 87 finančnega zakona za sanacijo (redno izplačevanje) zadružnih zvez. Zadružne zveze so prosile za 200 milijonov dinarjev, ker bi le tedaj mogle redno posloovati. Ker je znesek mnogo manjši, še kljub gornji denarni podpori države naši denarni zavodi ne bodo redno poslovali.

V slovenskih hranilnicah je več denarja. V mesecu maju letošnjega leta se je v 29 slovenskih hranilnicah vložilo 431.953 din, tako da znaša skupna vsota denarja v slovenskih hranilnicah 1.115.887.203 din. Vloge na knjižice so bile večje in so znašale 2.3 milij. din. Novih vlagateljev je bilo v maju 42, vseh skupaj pa 131.701.

Italijani jedo vedno manj mesa. V Italiji so v letošnjem letu prodali veliko manj mesa kot lani. Temu so krive visoke cene mesu, ki so določene od države. Radi tega Italijani tudi od nas ku-

pujejo zelo malo klavne živine, bolj se zanimajo za plemensko živino, posebno teleta, ker hočejo izboljšati stanje svoje živine, ki je zelo slabo radi nezadostne živalske krme v zimskem času. Da bi Italijani izpopolnili zaloge mesa, so sklenili z Argentinijsko trgovinsko pogodbo in bodo od Argentine kupili za 55 milijonov lir zmrznjenega mesa, za 12 milijonov lir pa drugih mesnih izdelkov.

Cene goveje živine

Voli. Maribor debeli 4—5 din, poldebili 3.50 do 4 din, plemenski 4.25—5.75 din, Ptuj 4—4.75 din, Sv. Jurij pri Celju debeli 5—5.75 din, plemenski 4—5 din, Ljubljana debeli 5.50—6 din, poldebili 5—5.50 din, Krško debeli 5—6 din, poldebili 4 do 5 din, Radovljica debeli 6 din, poldebili 5 din 1 kg žive teže.

Biki. Maribor 3—4.25 din kg žive teže.

Krave. Maribor debele 3.50—4.30 din, plemenske 3.50—4.50 din, molzne 4—5.25 din, klobasariče 3 din, Ptuj 3—4 din, Sv. Jurij pri Celju 4 do 4.50 din, Ljubljana 4—4.50 din, Radovljica 4.50 din za kg žive teže.

Telice. Maribor 4—5.25 din, Ptuj isto, Sv. Jurij pri Celju 4.50—5 din, Ljubljana 5—6 din, Krško 4—4.50 din, Radovljica 5—5.50 din.

Teleta. Maribor 4.50—6 din, Ptuj 5 din, Sv. Jurij pri Celju 4—5 din, Ljubljana 6—7 din, Krško 5—7 din, Radovljica 7—8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stari pujski 80—100 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 180—240 din, 5—7 mesecev 310—450 din, 1 kg žive teže pa 6—8 din. V Ptuj so bili mladi pujski 6—12 tednov stari po 80—120 din komad. Pršutarji. Ptuj 7—7.50 din, Ljubljana 7—8 din, Krško 6—10 din, Radovljica 8 din kg.

Debele svinje (špeharji). V Ljubljani sremski špeharji 9—9.50 din, v Radovljici 9 din kg.

Konji

V Ptuj so bili prodani na čez od 1000 do 4700 din, žrebeta pa od 800 do 2200 din komad.

Vino

Okolica Ptuja. Navadno mešano staro vino pri vinogradnikih 5 din liter, novo (lansko) 4.25 din. Fino, sortirano staro vino pri vinogradnikih 10 din liter, novo 8 din.

Razgovori z našimi naročniki

V Nemčiji položena dota za maloletne otroke. K. V. Ako je bil za maloletne otroke naložen kak denar — očitno od varstvenega sodišča — v Nemčiji leta 1918, naj otroci, ki so sedaj že vsi polnoletni, zahtevajo pri varstvenem sodišču izplačilo tega denarja. Žal najbrž ne bodo dobili denarja valoriziranega, marveč le toliko, kolikor je dotični zavod, kjer je bil denar naložen, po nemških zakonih dolžan izplačati.

Mladoletnik ni plačal kupljene krave. P. J. Prodali ste kravo maloletnemu posestniškemu sinu, ki je obljubil v dveh dneh plačati kupnino, česar pa ni storil, pač pa je kravo prodal naprej in pobegnil v Nemčijo. Vprašate, ali bi lahko dobili kravo nazaj, ker je bila pod ceno prodana. — Razveljavljenje kupoprodajne pogodbe se zamore zahtevati le, ako oškodovanec ni sprejel niti polovice obče vrednosti tega, kar je sam dal. Pri kupnini 1250 din bi morala biti krava vredna nad 2500 din, ako bi se hotelo z uspehom uveljavljati ugovor prikrasjanja nad polovico. — Ako si niste pridržali lastnine na kravi do popolnega plačila kupnine, ne boste mogli zahtevati krave nazaj. Akoprav bi si bili lastninsko pravico pridržali, pa bi krave vzlic temu ne mogli zahtevati od tretjega kupca nazaj, ako je bil slednji v dobri veri, da je bil mladoletnik upravičen k prodaji.

Nepravi živinski potni list. P. J. Ob prodaji krave ste izročili kupcu nepravi živinski potni list. Kolikšno kazen boste radi tega dobili, vam ne moremo prerokovati. Odmerja pa se v denarju do največ 900 din ali z zaporom do največ 30 dni — navadno mnogo nižje.

Požar iz malomarnosti. Sosed zahteva odškodnino. P. L. v G. Ker ste povzročili požar s tem, da ste z vžgalico stikali na podstrešju po slami, je požar pripisati Vaši očitni malomarnosti, radi česar je sosed upravičen zahtevati od Vas povračilo škode, katera mu je nastala radi na-

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, KOTURAŠKA 69

Okolica Svečine pri Mariboru. Navadno vino se ni nikjer prodajalo izpod 5 din liter, za kvaliteta vina se pa ponuja po 12 din liter. Največ se ga je prodalo po 5—7 din liter.

Okolica Krškega. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 3.50—5.50 din liter, finejša vino pa 5—6 din liter.

Tržne cene

Cene mesu, kožam in žitu se od zadnjega poročila niso bistveno spremenile. Tudi cene zelenjave so ostale v glavnem iste.

Drva. Radovljica 90 din kub. meter.

Krma. V Mariboru seno 50—55 din q, lucerna 60 din q; Ptuj seno 50—75 din q, slama 25—30 din q; Ljubljana seno 90 din q, slama 60 din q.

Sadje. Jabolka 8 din, dalmatinske hruške 10 do 12 din, češnje 4—8 din, dalmatinske marelice 12—20 din, dalmatinske breskve 16—20 din, ribez 5 din, jagode 8—12 din kg; liter jagod 4 do 8 din, ribeza 2—2.50 din, malin 7.50—10 din, črnice (borovnic) 1.50—3 din, češenj 1.50—4 din.

Jajca. Maribor 0.50—0.75 din, Radovljica 0.75 din komad.

Novi krompir 2—3 din kilogram, merica 5 do 6 din.

Sejmi

10. julija živinski in kramarski: Lemberg, Poljčane, Dobova, Puconci (Prekmurje); svinjski: Središče — 11. julija tržni dan s svinjami: Dol, Lendava; živinski: Maribor — 12. julij svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Šoštanj, Tuhinj — 13. julija tržni dan s svinjami: Turnišče; živinski in za drobnico: Koprivna-Vel, dol; živinski in kramarski: Kotlje, Planina — 14. julija svinjski: Maribor — 15. julija svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Beltinci, Pleterje, Sv. Krištof.

vedenega požara. Seve ste dolžni plačati le primerno odškodnino in zadene sosedo dolžnost, da dokaže (po potrebi z izvedencem) višino nastale škode.

Izplačilo zavarovalnine. Ista. Po Vaši malomarnosti povzročeni požar je prizadejal škodo hiši, ki je do polovice Vaša last, do polovice pa last Vašega moža ter je bila zavarovana. — Ker je bila Vaša malomarnost velika, vam zavarovalnica ni dolžna plačati zavarovalnine. Upravičeno pa sme od zavarovalnice zahtevati polovico zavarovalnine Vaš mož. Zavarovalnica pa bo skoro gotovo od Vas zahtevala, da ji povrnete zavarovalnino, katero bo ona morala plačati Vašemu možu, kajti požar in škodo ste zakrivali Vi.

Gospodarsko društvo v Mariboru, r. z. z. o. z. Več naročnikov. Pred leti sta hodila okoli dva agenta, ki sta obljubljala brezobrestna posojila ter dajala v podpis neko listino z izjavo, da se podpiše v to svrhu, da bo društvo vedelo, koliko želi posameznik posojila in komu naj pošljejo »navodila«. Člani bi naj podpisniki postali šele tedaj, ko bi sprejeli posojilo. Posojil pa podpisniki niso sprejeli, pač pa tožbe na plačilo članskih prispevkov, odnosno deležev. — Ako se vam bo posrečilo dokazati, da je bila stvar s podpisom res taka, kakor pišete, ter da listine niste prečitali pred podpisom, je zelo verjetno, da vam ne bo treba ničesar plačati; v nasprotnem primeru pa boste morali plačati, ker govori najbrž listina zoper vas.

Ze druga predstavitev služnostne poti. S. M. Sosed je prestavil pot, ki je že preko 60 let vodila preko njegovega zemljišča in ste jo Vi uporabili. Prestavil jo je tudi že lani ter vam napravil veliko neprirek. Vprašate, ali je k temu upravičen. — Sosed sme prestaviti služnostno pot, ako je to v njegovo korist, vam pa ne v bistveno škodo, to se pravi, da nova pot ni slabša, ne mnogo daljša, odnosno ne mnogo manj

priladna nego prejšnja. Ako ti pogoji niso podani in ne bi mogli z lepa stvari urediti, bi morali soseda s konfesorno tožbo prisiliti, da Vam omogoči uporabo prejšnje poti, ako ste si jo res že priposestvovali s 30 letnim uporabljanjem javno, brez prošnje in brez sile.

Postavitev novih mejnikov na pravem mestu. Isti. Ob prevzemu posestva leta 1929 so bili vsi mejniki na pravih mestih. Pozneje pa sta dva mejnika zginila, eden pa je bil očitno prestavljen. — Ako ne morete doseči izvensodne ureditve meje, predlagajte pač njeno sodno ureditev, in sicer pri nepravdnem sodišču. Ker sporni mejni prostor gotovo ni vreden več kot 500 din, bo nepravdni sodnik dokončno določil mejo, in sicer tako, kakor bo kdo dokazal svojo močnejšo pravico. Merodajno bo 30 letno javno, mirno, izključno hasnovanje, ako ni bilo kaknega posebnega dogovora glede mej. Kolikor bi močnejša pravica ne bila dokazana, bo sodnik mejo določil po zadnji mirni posesti; če se tudi ta ne bi dala ugotoviti, bo sporni mejni prostor razdelil po pravični oceni. Odvetnika ne potrebujete; kdor si ga najame, si ga mora sam plačati. Stroške postopka (sodne komisije, eventualnega geometra, takse) plača vsaka stranka do polovice, odnosno po meri svojih mej.

Kako preprečiti tožbe in stroške. K. I. Sosed Vas je že dvakrat tožil, pravdi sicer izgubil, napravil pa Vam je stroške. Pravi, da bo dobil ubožno spričevalo in Vas ponovno tožil tako, da Vas bo spravil s posestva. — Žal ni sredstva, s katerim bi mogli preprečiti, da Vas ne bi kdo tožil. Dokler ima tožnik kaj premoženja, ga pač rubite, odnosno prisilnim potom od njega izterjajte povračilo pravnih stroškov. Čeprav ima kdo ubožno spričevalo, odnosno mu je podeljena pravica revnih, je vendar dolžan plačati nasprotniku pravne stroške (seve, ako pravdo izgubi). Upajmo, da bo sodišče kmalu spoznalo, da Vas sosed toži le iz nagajivosti in da bi Vam delal stroške in sitnosti, ter da bo sodišče hitro vsako stvar rešilo. Odvetnika Vam ni treba, takse mora pa itak plačati tožnik.

Pravica do parcel, ki ju že 60 let hasnuje sosed. G. V. V zemljiškoknjižni mapi ter zemljiški knjigi ste ugotovili, da sta nek gozd in pašnik Vaša last, je pa oboje hasnoval Vaš sosed (s predniki vred) že 60 let javno, brez sile in prošnje. Njegovi in Vaši predniki namreč očitno niso vedeli za pravo mejo in so si drug druge, mu mejo pokazali tako, da sta gozd in pašnik pripadla sosedu ter je sosed to mejo trdno držal. Ker je sosed »mejo trdno držal«, ni važno, da je gozd posekal šele lani in da prej v njem ni sekal. Tudi ni važno, da je sedanjí sosed, odnosno lastnik sosednega posestva šele tretje leto Vaš sosed. Po gornjem je namreč že priposestvoval lastninsko pravico do pašnika in gozda, ker je upravičen všteti tudi priposestvalno dobo svojih lastninskih prednikov. Žal nimate pravice zabraniti sosedu nadaljnjega hasnovanja navedenih parcel, ker bi se sicer izpostavili tožbi na priznanje, da je on potom priposestvanja postal lastnik teh parcel.

Pravica občine predpisati kuluk. M. F. Ste lastnik posestva v izmeri dveh oralov, od katerega plačujete 48 din letnega davka in vprašate, ali ste res dolžni opravljati od občine Vam predpisani kuluk na občinski cesti. — Za gradnjo in vzdrževanje občinskih cest se uporablja kuluk (ljudsko delo), kolikor ne bi mogla teh poslov izvršiti občina iz svojih denarnih sredstev. Osebnemu delu so zavezani vsi za delo sposobni moški prebivalci v območju dotične občine od polnih 18 do polnih 55 let. Ta obveznost se da odkupiti s plačilom ustreznih delavske dneve. V enemu letu sme občina odrediti uporabo ljudskega dela pri občinskih cestah za največ tri dni, odnosno tri enote, banovina pri banovinskih cestah pa tudi tri dni. Višina neposrednih davkov prihaja v poštev le pri osebah, ki niso podvržene osebni delu (torej ako so starejše nego 55 let, ali za delo nesposobne, ali ženske). Ako take osebe plačujejo več kot 100 din neposrednega davka letno, tedaj morajo plačati odkupnino, sicer pa ne.

Vzdrževanje hčerke v hiralnici. M. M. Imate hčerko, ki je za vsako delo nesposobna ter jo je občina spravila v hiralnico, ker je vedela, da ima hčerka nekaj denarja v hiralnici in doto. Sedaj pa je vsa hčerčina imovina izžrpana, hiralnica pa zahteva plačilo nadaljnje vzdrževalnine od Vas. Imate majhno posestvo, več drugih otrok, ste že stari in se komaj preživljate. — Po zakonu ste res dolžni skrbeti za vzdrževanje svojih otrok, ki se sami ne morejo preživljati, vendar pa radi tega ne sme biti ogrožena Vaša

lastna eksistenca. Ako ne boste hiralnici nič plačali, Vas bo morala tožiti in bo sodišče odločilo, ali in v koliko ste dolžni skrbeti, odnosno plačevati za hčerko. Ako ni za plačilo sposobnih sorodnikov, bo morala za hčerko skrbeti pristojna občina. Ker je hiralnica banovinska, prosite banško upravo za popust.

Postavitev hleva. A. S. Pod že stoječim kozolcem bi si radi postavili hlev; vprašate, ali gre to brez davčnega oznanila in brez plačila rente. — Za postavitev hleva ni treba ne davčnega oznanila ne plačila kake rente, pač pa morate zaprositi pri občini za stavbeno dovoljenje.

Zakoličenje in ureditev zanemarjene občinske ceste. M. S. Del občinske ceste je tako zanemaren in bregova z drevjem in grmovjem zaraščena, da je voznja z večjimi vozovi ovirana. Mejaši se protivijo primerni razširitvi cestišča, ker si lastijo del slednjega (cestnega prostora). Ljudje so začeli voziti po neki drugi poti, ki pa je zasebna. — Občina nima pravice, da bi zahtevala brezplačno zakoličenje (razmejitev) cestne parcele od državnega geometra, ker taka razmejitev ne spada med posle, katere mora katastrska uprava brezplačno izvršiti. — Morala pa bo občina vsekakor oskrbeti popravilo, odnosno ureditev zanemarjene občinske ceste, tako, da bo omogočen redni promet. Ako občina te svoje dolžnosti ne bi hotela izpolniti, bi bila umestna pritožba na okrajnega načelnika. — Mejaši ne morejo pridobiti nikake pravice na »cestnem prostoru« in je priposestvanje kakšnega dela občinske cestne parcele izključeno. — Lastnik zasebne ceste, odnosno zemljišča, po katerem vodi zasebna cesta, ni dolžan dovoliti uporabo te poti vsej javnosti, marveč le osebam, ki jim uporaba pritiče po pogodbi ali morda radi priposestvanja.

Kakšen je zakon o zaščiti kmetov. B. Ž. Privatnemu upniku dolgujete vsoto denarja ter Vam pritičejo olajšave po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov. Obračun ste napravili leta 1937, plačali prvi obrok, na račun drugega obroka polovico, ostanek ste pognili in tretji obrok obljubili plačati do avgusta letos, pa Vas je upnik

tožil in ste bili obsojeni na »izgubo zaščite«. Vprašate, ali še imate pravico do zaščite, ako naknadno plačate zaostanke in kaj naj storite, ako jih upnik, odnosno njegov odvetnik ne bi hotel sprejeti. — Čim je bil napravljen obračun in so bile stare dolžniške listine zamenjane z novimi, bi bili morali plačati vse dotlej zapadle anuitete in nato vsakega 15. novembra nadaljnjo; ako tega niste storili še tudi ne na pismeno dani 15 dnevni dodatni rok, Vas je smel upnik tožiti na plačilo zapadlih in vseh nadaljnjih anuitet. Dolg je sicer ostal znižan in tudi obresti so ostale znižane; izgubili ste le dobroto odplačevanja znižanega dolga v 12 letnih obrokih ter morate vse naenkrat plačati. Dobrote nadaljnje plačevanja v obrokih ne morete več doseči, razen ako Vam upnik to dobroto prostovoljno zopet dovoli, pri čemer bo najbrž stavil kake pogoje, katere boste pač morali sprejeti, ker Vam sicer z izvršbo lahko napravi še večjo škodo, odnosno stroške.

Anton Macuh. Pisali smo Vam že, da Vam žal nobena oblast ne more pripomoči zopet do posestva, ker je stvar pravnomočno končana in razlogi za kako obnovo očitno niso podani. Zato je škoda, da bi si s pisarjami napravljali stroške. Morda se bo nasprotnik skesal in sam popravil krivico, ki Vam jo je navodno prizadejal.

Višji razred draginjske doklade za invalide. F. A. Vprašate za pojasnilo, kaj bi Vam bilo ukreniti, da bi kot siromašni vojni invalid prejimali draginjsko doklado višjega razreda nego doslej, ko sprejemate ono tretjega razreda. — Višina draginjske doklade ni odvisna od večje ali manjše siromašnosti upravičenca (invalida), marveč od kraja, v katerem upravičenec prebiva. Oni, ki bivajo v mestih, ki spadajo v prvi draginjski razred (v Sloveniji je to le Ljubljana), dobivajo draginjsko doklado I. razreda; oni, ki bivajo v krajih, kjer je sedež okrajnega načelstva, dobivajo doklado II. draginjskega razreda; vsi ostali, ki bivajo drugod, dobivajo draginjsko doklado III. razreda.

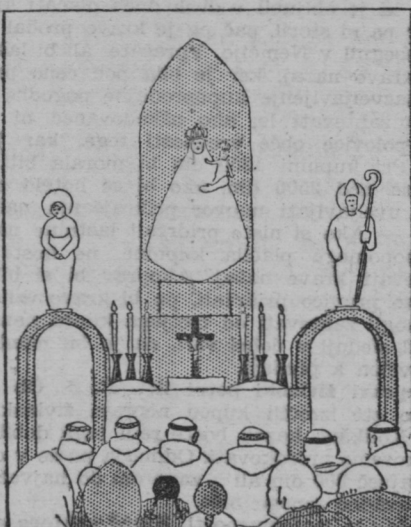
Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Ne boj, mesarsko klanje

Vso noč so menihi, žene in starčki v cerkvi na Muljavi molili. Ko je nad gorami

zasijalo jutro, so bili že vsi glasovi ohripeli. Molitev je bila le še zamolklo ječanje. Možje, ki so stražili zunaj na obzidju, so že opazili, da so se Turki v taboru zbu-

dili. Prestrašeni so upali, da jim vendar pride odkod pomoč, saj so ponoči poslali nekaj slov na vse strani.

Ko se je zdanilo, obsuje turška vojska na novo cerkveni tabor. Poslednje moči napenjajo kmetje, odbijajo Turke kakor ljudje, ki vedo, da jih čaka gotova smrt. Pa vsa hrabrost jim nič ne pomaga. Kmalu jamejo omagovati. Mnogo jih je že padalo, vrzeli ni bilo mogoče več zamašiti. Pred obzidjem pa je posebno ljuto divjal velik, mlad janičar, kateremu se je kmalu posrečilo preskočiti zid. S svojo težko roko je napravil pot svojim tovarišem — in Turki so bili sredi med kristjani. Nikomur niso prizanašali. Starejše so pobili, mlajše so zvezali in odgnali. In ko je legel večer nad bojišče, so ležali po cerkvi kupi mrtvecev, Turki pa so oddivjali naprej.

(Dalje sledi)

»Ljudska samopomoč« v Mariboru je imela v nedeljo, dne 2. julija, svoj redni občni zbor, na katerem so se sprejela nova pravila, po katerih se je pretvorila iz registrovane pomožne blagajne v zavarovalno zadrugo z omejenim jamstvom. Novi zakon o gospodarskih zadrugah z dne 24. septembra 1937 vsebuje določbo, s katero se ukine zakon o registrovanih pomožnih blagajnah in se morajo te pretvoriti v štirih letih po določbah zakona. Odbor je smatral po posvetovanju s strokovnjaki za najprimernejšo obliko zadrugo z omejenim jamstvom, kar je sedaj občni zbor sprejel. — Iz poročil blagajniških funkcionarjev posnemamo, da je imela Ljudska samopomoč ob koncu lanskega leta (1938) 8107 članov, prometa čez 36 milijonov, a matematične rezerve in varnostni sklad sta dosegla vsoto din 7.807.161.93. Na predlog zavarovalnega tehnika je občni zbor sklenil, da se dajatve (pogrebne) članov, pristopivših do 1. novembra 1933, do nadaljnjega zmanjšajo za 18%. 1115

V nedeljo, dne 9. julija vsi v Mursko Soboto!

VELIKA TOMBOLA SK MURE

15 koles svetovnih znamk
40 prvovrstnih ženskih in moških ur
1500 krasnih dobitkov
Vrednost 30.000.— din
Karta stane 3.— din

PRIDITE VSI! SREČA VAS ČAKA!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Iščem deklo, ki dobro molze. Plača 200 din mesečno. Pestevšek Rudolf, Maribor, Mejna ulica 40. 1092

Starejša samska oseba želi službo gospodinje. Znanje nemščine. Najraje v okolici Ljutomer. Ponudbe poslati na knjigarno Panonija v Ljutomeru. 1098

Iščem do 15. julija pošteno in večjo deklo k živini. Naslov v upravi. 1099

Iščem poštenega in zanesljivega viničarja s šestimi delovnimi močmi. Ponudbe na upravo pod »Vešč 1100«. 1100

Dekle za vse se sprejme v trgovini in gostilni Krempel, Radvanje, Maribor. 1101

Iščem pridnega majerja s šestimi delovnimi močmi za mojo kmetijo v št. Ilju. Plača 6000, oziroma 7000 din letno. Dva joha dobre njive, pijača, mleko, stanovanje, vrt in gozd. Vpraša se pri: Peter Miovič, Maribor, Aleksandrova 57. 1108

Pridna služkinja, zdrava, močna, stara do 30 let, se sprejme za boljšo gostilno na deželi. Plača mesečno 250 din in vsa oskrba. Prednost imajo one, katere so služile dalj časa pri enem gospodarju. Istotam se sprejme za eno leto pridna in pametna kuharska učenka. Pismene ponudbe poslati na upravo »Slov. gospodarja« v Mariboru pod značko »Poštena hiša 1113«. 1113

Majer s šestimi delovnimi močmi ter znanjem vseh poljskih del in hmeljarstva, se sprejme. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« pod: »Savinjska dolina 1111«. 1111

Iščem pridnega, krščanskega fanta, ki bi imel veselje in priložnost izobraziti se v naprednem gospodarstvu. Več pove: Anton Sittelkopf, Förderlach bei Villach, Deutschland. 1114

Sodarske pomočnike sprejme takoj ob dobri plači, prosti hrani in stanovanju za takojšen nastop Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 1032

Sprejme se služkinja, večja kuhe in gospodinjstva, takoj. Košaki 39 pri Mariboru. 1079

Vsaki osebi — družini nudimo doma stalni dober zaslužek — eksistenco. Pišite: »ANOS« Maribor. 383

STANOVANJA IN OSKRBA.

Vzamem otroka v oskrbo, vsake starosti. Naslov v upravi lista. 1097

POSESTVA:

Ugoden nakup vinograda, parcela 3200 m² in travnika 2500 m², za 15.000 din v vinorodnem in letoviškem kraju na Pohorju. Avto-cesta. Zelo primerno za gradnjo vile. Naslov v upravi lista. 1110

Kmečki mlin, na dva tečaja, se da v najem od 15. julija naprej. Trbovc Justina, Slavisja vas, p. Jurklošter. 1112

Dvostanovanjska hiša, velik sadni vrt, oral njive, ugodno na prodaj. Pojasnila: Studenci-Maribor, Krekova 32. 1105

Majhno posestvo, kakor stoji in leži, s posevkom, se radi izselitve v Ameriko proda za ceno 35.000 din. Godec Franc, Sv. Duh-Gradišče, p. Selnica ob Dravi. 1102

Prodajam hišo in zemljišče za 24.000 din. Rebernak Miha, Zg. Radvanje pri Mariboru, Firmova 27. 1103

Prodajam posestvo, 8½ johov zemlje. Kuhar Miha, Črmljenšak 43, Sv. Lenart v Slovenskih gorica. 1107

Kupim srednje veliko posestvo v okolici Maribora. Natančen opis in ceno poslati upravi lista pod »Gotovina 1060«. 1060

Na prodaj je bremen prosta, strojno opremljena OPEKARNA za zarezane strešnike in zidake. Prvovrstno blago. Vprašanja na trdko F. P. Vidic & komp., Ljubljana, Prešernova ulica. 1077

RAZNO:

Kolje, deske, late, krajnike prodaja lesna trgovina Pistor, Maribor, Mlinska 18. 1109

Dr. Varl Valentin, Maribor, Stritarjeva 17 (trgovina Verstovšek), avtobusna postaja št. 1 — rentgen — telefon 27-67 — ne ordinira od 1. julija do 20. julija 1939. 1096

Mlatilnica na paro, kompletna, ugodno na prodaj. Filipančič, Studenci-Maribor, Krekova 32. 1104

Prodajam dobro ohranjen klavir za 3500 din. Naslov: Lanko Jožef, p. Muta. 1094

Kupujemo ržene rožičke po najvišjih cenah. Salus, d. d., kemična tvornica, Mengeš. 1095

Kalano in žagano kolje, štupe za preše in vsakovrsten rezan les prodaja Gnilšek, Razlagova 25. 1082

Šivalne stroje, nove, od 1950 din naprej; s 25 letno garancijo, proda tudi na mesečne obroke po 100 din mehničar Draksler, Vetrinjska ulica 11. 1070

Kmetice! Kupim, zamenjam ali prešam vsako količino ripsa in drugih oljnatih semen. Oljarna, Maribor, pri mostu. 1030

Čevlje, ostanke raznih fazon, poceni prodaja Stermecki, Celje. 949

Kupim jagetova in topolova debla od 30 cm premera naprej, gladka, vsako množino. Orehova debla od 60 cm premera naprej. Plačam takoj. Penudbe na Franc Kalan, lesna trgovina, Vrbje, p. Žalec. 1064

Mostin za napravljane izvrstne domače pijače. Steklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 1016

**SCHICHTOV
RADION**
pere hitreje

Perila ni treba več toliko
mencati in po več ur stati
za pralnim koritom. Če ga
kuhate v raztopini Radiona,
bo perilo v najkrajšem času
bleščeče čisto in snežnobelo.

RADION BELINA!

Hitro prodam motor s kirštajem, s tehometrom, popolnoma nov, 4800 din; dva nova šivalna stroja 1400 din in 1700 din, več koles po smešni ceni. Šket, Vransko. 1039

Zlato in srebro Vam dobro plača grajski urar Jan, Maribor. 1049

Ali že veste, da želim par znamk koles z dvojnimi muflni original torpeda opustiti ter iste po lastni ceni prodati po 690 din? — Šket, Vransko. 1038

Velika količina normalnih kos iz prvovrstnega jekla po 15 in 29 din prodaja trdkra Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 1031

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljši: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1000

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 843

POMLAD! — LETO! — OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak. Paket serija »H« vsebina 18—21 m oxfordov, cefirjev, touringov in frenžet za močne moške srajce v najlepših vzorcih paket 136 din. Paket serija »M« vsebina 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dekle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa, cvrncajga in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi, paket 130 din. Pakete »H« in »M« razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket serija »Z« vsebina 3—3.20 m dobrega štofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer »Z-1« 130 din, »Z-2« 160 din, »Z-3« 200 din, »Z-4« 250 din, »Z-5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Vsak paket poštnine prosto. Prepričajte se in pišite takoj Razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene! 988

Okrajna posojilnica v Ljutomeru r. z. z. n. z.

sprejema hranilne vloge proti popolni varnosti in najvišji obrestni meri. Nove vloge izplačuje v celoti takoj.

Nalagajmo naš denar za naše gospodarstvo v naše domače zavode!

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gregorčičeva ulica št. 6, se vrši dne 12. julija 1939. — Začetek ob 9. uri dop.

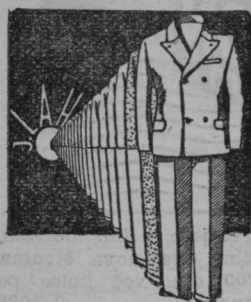
Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor
v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Klobuki,

obleke,
perilo,
čevlji
i.t.d.i.t.d.

velika izbira in naj-
ugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite tri znamke po din 1.50!

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov, 3% obveznice, bone, delnice itd., valute (tuj denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najboljše

Bančno Kom. zavod
Maribor, Aleksandrova cesta 40
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Najlepše in najnovejše vzorke za ročna dela,

kakor kuhinjske prtiče, namizne prte, posteljno perilo itd., vam predtismo na platno v prodajalni TISKARNE SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7

Moško sukno že od din 10-

dokler traja zaloga, se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 676

VRVICO

narodno, v narodnih barvah dobite
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.